Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1358 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 13 ՅՈՒԼԻՍ 1888 (Ն. Տ.) 25 ՅՈՒԼԻՍ 1888 15 ԶԻԼԳԱՏԷ 1305

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه ده غلطه ده نورادونكيان خانده (ارهولك
غزته سى اداره سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան կանխիկ արծաթ	160
» » Վեցամսեայ » »	80
» » Եռամսեայ » »	40
Գաւառաց » և տեղական Թղթատարով տարեկան » »	240
Գաւառաց համար և տեղական Թղթատարով վեցամսեայ » »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան Ֆրանք	58
» » վեցամսեայ »	26

Դուրս ղրկուած լրագրաց համար ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է
Խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չտրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 13 ՅՈՒԼԻՍ, 1888

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԶՕՐ. ՊՈՒԼԱՆԺԷԻ

Պուլանժէական ձախողուածք իրարու կը յաջորդեն. Պուլանժէական ընտրելի Պ. Փօյ Տէրուլէտի պարտութենէն յետոյ, խորհրդարանական պարտութիւն Զօր. Պուլանժէի, և Պ. Ֆլօքէի հետ մենամարտին ամօթալի վախճանէն ետքն, ընտրական պարտութիւն Զօր. Պուլանժէի Արտէշի գաւառին մէջ ուր ինքզինք երեսփոխանական ընտրելի առաջարկած էր, Երեսփ. Ժողովոյ մէջ հրաժարական մատուցանելէն յետոյ։

Զարմանալի չէ որ ընտրողք, որք պահ մը մեծամեծ ակնկալութիւններ տածած էին Պուլանժէ զօրավարին բարեկարգիչ ձիրքերուն վրայ, նորա բացասական ծառայութիւններէն արդէն ձանձրացած լինին։ Երեսփոխան կ'ընտրուի և Ժողովի չերթար, արհամարհելով երեսփոխանութիւնն, այսինքն՝ նոյն պաշտօնը զոր թախանձանօք կը խնդրէր ժողովրդէն։ Եւ Երեսփ. Ժողովոյ մէջ հրաժարական մատուցանելուն հետեւեալ օրն ինքզինք երեսփոխանական ընտրելի կ'առաջարկէ ուրիշ գաւառի մէջ։ Այս պարզապէս ծաղրել էր ե՛ւ Խորհրդարանն ե՛ւ Ժողովուրդը։ Խորհրդարանն արդէն արժանաւոր պատիժը տուաւ իրեն, և ժողովուրդն ալ ահա երես կը դարձնէ իրմէ, ա՛ն գաւառաց մէջ իսկ ուր Պուլանժէականաց յաջողութիւնն անհերքելի կը համարուէր։

Ուշադրութեան արժանի է ֆրանսացի ժողովուրդն, որ սխալելով վայրկենական նուաղումէ մը՝ չարախօսութեանց ականջ չի կախեր, և իւր խաղաղ զարգացման եւեթ հետամուտ գոլով, պատեհական կամ չափաւոր ընտրելեաց յաջողութեամբն ոյժ կուտայ չափաւոր հանրապետական վարչութեան։

* * *

«Վիլհէլմ Առաջնոյ և Ֆրետերիկ Գ.ի մահէն ի վեր (կ'ըսէ Թա՛նի փարիզեան թղթակիցը), ֆրանսացի ազգին լրջամիտ մասն ո՛չ ևս կը զուարճանայ «կեցցէ՛ Պուլանժէ» աղաղակելով և հանրապետական կառավարութիւնը նեղացնելով։ Ժողովրդին այս մասը կը զգայ թէ պատերազմէ խորշող ծերունազարդ կայսրն և իւր խաղաղասէր ու մահամերձ որդին անհետացած են, և անոնց տեղն անցած է երիտասարդ և փառասէր մարդ մը, զինուորական ոգւով տոգորեալ, որ դէմ չպիտի գնէ պատերազմական եռանդեան բորբոքման, և առաջին պատեհութենէն օգուտ պիտի քաղէ՝ յաղթական դափնիներով ինքզինք պսակելու։ Եթէ Ֆրետերիկ Գ. վեց ամիս ևս ապրէր, խաղաղութեան տեւականութեան մասին ընդհանուր վստահութիւնն ա՛յնչափ կատարեալ պիտի լինէր որ պուլանժէական ոգին ի Ֆրանսա պատեհութիւն պիտի գտնէր զարգանալու, և ֆրանսացի փոփոխամիտ ժողովուրդը, կառավարական դրութեանց փոփոխում տեսնելու բաղձանքէն մղեալ, սիրով պիտի ողջունէր Դիկտատորութեան ընտրելին։ Բայց Ֆրետերիկ Գ.ի մահէն ի վեր պատասխանատուութիւնք աւելի ծանրացան, և պատերազմի վտանգն աւելի մօտալուտ երեւցաւ։ Ֆրանսացիք առաջուան չափ հայրենասէր են, բայց հիմակ աւելի խոհուն և լրջամիտ լինելու պէտքը կը զգան, և չեն յօժարեր երկրին ճակատագիրը վտանգի ենթարկել զօրավարի մը խօսքին ապաւինելով, որ մեծագոյն յաղթանակն է գնա... Լիոնի երկաթուղւոյ կայարանին մէջ տեղի ունեցած կռիւը։

«Զօր. Պուլանժէ ո՛չ ևս կը ծափահարուի, բայց եթէ Պրլուժանը գաւառին հեռաւոր անկիւններուն մէջ, այն ալ խնամով պատրաստուած կարգադրութեանց շնորհիւ միայն։ Իւր տեղակալք ո՛չ ևս հասարակաց ուշադրութեան առարկայ են, և ինքն ալ այժմ խաղաղութիւն եւեթ կը բուրէ, խնամով պատենին մէջ դրած լինելով բոցանշոյլ սուրն որով պիտի ազատէր Ֆրանսայի կորուսեալ սահմանագլուխներն։ Երկրին ողջմտութիւնն և պատասխանատուութեան ծանրակշիռ զգացում մը ո՛չ ևս թոյլ կուտան որ Պուլանժէի անունը ծափահարուի մեծ քաղաքաց մէջ։ Ֆրանսացիք կը զգան թէ Զօր. Պուլանժէ յիշխանութիւն անցնելուն պէս, արդէն գերման կայսեր հետ դէմ առ դէմ գալով, անխուսափելի հետեւանքը պիտի լինի պատերազմ։ Բայց պատերազմն ո՛չ ևս խաղալիկ մ'է Ֆրանսացւոց համար, որք կը զգան թէ այս անգամուան պատերազմին մէջ Ֆրանսայի գոյութիւնն իսկ վտանգի պիտի ենթարկուի։ Ուստի Ֆրանսացիք կորովալից այլ հանդարտ քաջութեամբ եւ ամենայն զգուշութեամբ պիտի մղեն առաջիկայ պատերազմը։ Բայց միջամուտ չպիտի լինին պատերազմի մինչև որ ազգին պատիւը բացարձակապէս չպահանջէ զայն։ Եւ անշուշտ ֆրանսացի ազգը պատերազմ չպիտի բանայ ի սէր փառամոլ զօրավարի մը և նորա շահագէտ բարեկամաց։»

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՄԻՋՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Վիէննա, 17 յուլիս.

Հաւաս կը հեռագրուի Վիեննայի լրագրոյ մը թէ Պապը կ'աշխատի ամուսնութիւն մը յառաջ բերել ի մէջ Տօն Քարլոսի որդւոյ Տօն Ժայմէի և Ասթուրիայ իշխանուհւոյն՝ դստեր հանգուցեալ Ալֆոնսօ Թագաւորին Սպանիոյ։ Ամուսնութենէն յառաջ Տօն Քարլոս պիտի հրաժարի Սպանիոյ գահուն վրայ ունեցած թեկնածութենէն։ Այս խորհուրդ մեծ կարեւորութիւն ունի Սպանիոյ արդի մանուկ Թագաւորին՝ Ալֆոնսօ ԺԳ.ի հիւանդոտ վիճակին պատճառաւ, որ կը վախցուի թէ ի մահ պիտի յանգի, և յայնժամ Տօն Քարլոսի որդին իբրեւ Թագաւոր և հանգուցեալ Ալֆոնսօ ԺԲ Թագաւորին դուստրն իբրև Թագուհի ամբառնալով Սպանիոյ գահը, կը յուսացուի թէ Քարլոսեանց երկարատեւ խնդիրը վերջ գտնէ և սպանիական գահն ալ նոր ոյժ մը ստանայ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

Փարիզ, 16 յուլիս.

Երեսփոխանաց Ժողովոյն մէջ, Ֆրէփէլ Եպիսկոպոս առաջարկեց օրինագիծ մը՝ մենամարտն արգիլող, բայց առաջին ընթերցմամբ մերժուեցաւ։ Արմատական Պ. Պուրժուա Սահմանադրութեան վերաքննութիւնն առաջարկեց, խնդրելով որ իւր առաջարկ յղուի Սահմանադրութեան վերաքննիչ յանձնաժողովին։ Արմատականք բողոքեցին, առարկելով թէ այդ յանձնաժողով պաշտօն չի վարեր, և վերաքննական առաջարկն անոր ղրկել՝ թաղել կը նշանակէ։ Բայց Չափաւորականք միահամուռ մերժեցին միապետական Պ. Քինէօ տ'Օրնանոյի առաջարկն, որ կը խնդրէր Պ. Պուրժուայի վերաքննական առաջարկն յղել յատուկ յանձնաժողովոյ մը։—Այս քուէարկութեամբ, ժողովը ցոյց տուաւ թէ Հանրապետականք միացեալ են՝ Հակահանրապետականաց փափաքածին պէս վերաքննութեան գործը չգահավիժելու, այլ տրամադիր են կա՛մ անսահման կերպիւ յետաձգել վերաքննութիւնը, զի մի՛ գուցէ Հանրապետութեան սկզբունքն իսկ վտանգի, և կա՛մ սպասել որ Պ. Ֆլօքէի Նախարարութիւնն ինք նախաձեռնարկ լինի վերաքննութիւն առաջարկելու։ Արմատականք այս վերջին կարծիքէ են, իսկ Չափաւորք անսահման յետաձգման կողմն են։ «Ինչ որ ալ լինին արդի Սահմանադրութեան թերութիւնք, կ'ըսեն Չափաւորք, անստոյգ վերաքննութեան մը հաւանական վտանգէն նախամեծար են։ Կարելի չէ Հանրապետութեան համար օգուտ սպասել վերաքննութենէ մը որոյ վրայ դրած են իրենց յոյսերը Պուլանժէականք, Պոնափարթեանք և Արքայականք, այսինքն՝ բոլոր Հակահանրապետականք։»

ԶՕՐ. ԿՈՐՏՈՆԻ ԳԱՂԱՓԱՐԸ ՄԱՆԿԱՆՑ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

Զօր. Կորտոն, Սուտան գտնուած միջոցին, օր մը իւր կօշիկները կարկտել փորձելէն յետոյ, հետեւեալը գրած էր իւր օրագրի մէջ.

«Եթէ մանչ զաւակներ ունենայի, անշուշտ քիչ մ... կը սովրեցնէի անոնց, ի մէջ այլոց կօշկակարութիւն։ Փափաք չէք կրնար ունենալ թէ մարդ մը [illegible] որ կը զգայ ինքզինք երբ բնաւ [illegible] չունենայ [illegible] ժամանակ է հասկնալու թէ [illegible] պաշտօններու [illegible] համար. [illegible] մեր թոռունք [illegible] կարկին գաղթականութեան մէջ [illegible] պէտք է վարժուին։ Մեր տղաքներէ շատերուն սովրած բաներն ո՛րչափ անօգուտ են իրենց։ Ես այսօր կօշիկս կարկտեմ քիչ, բան մ'ալ չկրցի ընել։ Բիչ մը ատաղձագործութիւն, թիթեղագործութիւն կամ երկաթագործութիւն, կօշկակարութիւն և դերձակութիւն ո՛րչափ մեծ ձիրք մ'է երիտասարդի մը։ Այնպիսի երիտասարդ մը, իրաւամբ կրնայ հպարտանալ, խորհելով թէ «Ո՛րչափ ալ գէշ երթայ ճակատագիրս, ո՛րչափ ալ անյաջող լինին գործերս, վերջապէս անպիտան և անկարող մէկը չեմ։ Ինչ պիտի լինի ապագայ սերունդն, եթէ չուսանինք այժմեան կրթական դրութիւնն։ Ըստ իս, շատ մը մեծ դպրոցներ, շատ մը [illegible] համար, չէ թէ օգտակար [illegible] այլ հակառակն են։ Ինչ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] մը ուրիշ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] մեր [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] կը բաւեն անոնց [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] կը բաւէ [illegible] շատ ծանօթանալու [illegible] [illegible] [illegible] երբ պէտք ունենան [illegible] [illegible] յառաջ տանելու եւ ապրուստ [illegible] միջոց մ'ը[illegible] [illegible]»

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Նոյն իսկ Հավաս կը հարկադրի այսօր խոստովանիլ թէ Վիլհէլմ կայսեր Զարին հետ տեսակցութիւնը կայսերական սովորական տեսակցութիւններէն ալ աւելի մտերմական հանգամանք մը ստացած է. զի Գերմանիոյ Վեհապետը Զարին հիւր կը լինի մէկ քանի օրեր, որոյ միջոցին շքեղ հանդէսներ կը տրուին ի Փեթերպուրկ, թէեւ Ֆրետերիկ կայսեր վախճան պատճառաւ, թէ՛ Գերմանիոյ և թէ Ռուսիոյ կայսերական գերդաստանք խրախճանութիւններէ և ցնծութեան շատ փայլուն ցոյցերէ ըստ կարի զգուշանալու քաղաքավարական հարկին ներքեւ կը գտնուին։ Զայս զգուշաւորութիւն Հավաս պաղութեան վերագրելով, շատ ձախող փորձ մ'ըրած էր Նեւայի ափանց վրայ տեղի ունեցած քաղաքական կարեւորագոյն դէպքին նշանակութիւնը նուազեցնելու, ի սփոփանս վիրաւորեալ զգացմանց իւր ֆրանսացի ազգակցաց։

Նովոյէ ռուս լրագրոյն հատուածը, զոր Հավաս կը ծանուցանէ այսօր, կը հաստատէ ինչ որ ըսուած էր անցեալ օր մեր խմբագրական հատուածի մը մէջ թէ Ռուսք, Գերմանիոյ աջակցութենէն ապահովեալ, Աւստրիոյ դէմ ձայներնին բարձրացնել կը սկսին նորէն։ Նովոյէ կը պանդատի Աւստրիոյ սպառազինութիւններէն, և կը սպառնայ թէ Ռուսիա ևս Աւստրիոյ դէմ համաձայն միջոցներ ձեռք առնուլ պիտի հարկադրի։ Բայց իրօք մինչև ցարդ Ռուսիա Աւստրիայէն շատ աւելի բան ըրաւ իւր սահմանաց վրայ, իբրեւ պատերազմական պատրաստութիւն, և Նովոյէի գանգատը պարուակ մ'է լոկ՝ նոր պատեհութիւն մը տալու համար Ռուսիոյ որ անարգել յառաջ վարէ իւր պատրաստութիւնները։

ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ԴԱՏԸ

Փէշթէ Լլոյտ, Միլան Թագաւորին և Նաթալի Թագուհւոյն դատին վրայ խօսելով, յորում Թագաւորին կողմը կը բռնէ միշտ, հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ դատին արդի վիճակին վրայ.

«Թագաւորին և Թագուհւոյն երկարատեւ վէճը վերջնական երեւոյթ մը ստանալու կէտն հասած է։ Հասարակաց ուշադրութիւնն այժմ կեդրոնացած է սա խնդրոյ վրայ, թէ ամուսնական բաժանում պիտի վճռուի՞ թէ ոչ։ Այս մասին Պելկրատէ առնուած նորագոյն լուրն աննպաստ է Նաթալի Թագուհւոյն դատին։ Սերպիոյ աշխարհական թէ եկեղեցական նշանաւորագոյն իրաւագէտք համամիտ են թէ անհիմն է Նաթալի Թագուհւոյն յարուցած առարկութիւնն ընդդէմ ձեռնհասութեան Պելկրատի Կոնսիստորիային, իբրեւ նախնական դատարան այս ամուսնական վէճը քննելու համար, և ընդդէմ ձեռնհասութեան Ս. Սինոդին, իբրեւ վերաքննիչ ատեան, որուն կրնայ բողոքուիլ նախնական դատարանին կողմէ արտասանեալ վճռոյն դէմ։ Սերպ Եկեղեցին կատարելապէս ինքնօրէն է։ Արեւելեան բոլոր Եկեղեցեաց մէջ Ռուսիոյ Ս. Սինոդէն գործնականօրէն և իրաւաբանօրէն կախում ունեցողն է Չեռնակորայի Եկեղեցին միայն։ Ռուսիոյ Ս. Սինոդին Ընդհանուր Պրոկուրոր Պ. Փոպետոնոսձէի Վիսպատըն երթալն և հոն երկար ատեն մնալն այսպէս կը կորուսանէ իւր կարեւորութիւն. զի մինչեւ իսկ եթէ Նաթալի Թագուհին աջակցութիւն գտնէ Ռուսիոյ կրօնական ակմբոց կողմէ, այդ իրողութիւնն չի կրնար ազդել Սերպ Եկեղեցւոյ որոշման վրայ։ Եթէ Նաթալի Թագուհին շարունակէ մերժել փոխանորդ մը կարգելն ի պաշտպանութիւն իւր դատին առաջի եկեղեցական դատարանին, ի պաշտօնէ փաստաբան մը պիտի նշանակուի, և դատաստանն ի բացակայութեան տեղի պիտի ունենայ։»

ՖՐԱՆՔԵՒԳԵՐՄԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱՑ ՎՐԱՅ

Խումբ մը Գնչուներ այժմ ալզասեան սահմանաց վրայ «մշտնջենական շարժման» տարօրինակ փորձեր ընելու կը զբաղին։ Իրենց հետ ունին ձիեր և արջեր, և սահմանագլխին մէկ կողմէն միւսը կը զրկուին գերման և ֆրանսացի պաշտօնէից կողմէ, իբրեւ պիլարտոյի գնդակներ։ Նախընթաց շաբթուն մէջ այս Գնչուներ, ձիերը կառքի մը մէջ լեցուցած, արջերն ալ ուրիշ կառքի մը մէջ, երկաթուղւով եկած յինէին -Ավրիքուր ֆրանսական կայարանը։ Բայց որովհետեւ այդ կայ զի [illegible] մուտքն արգիլեալ է, ֆրանսացի ոստիկանապետը զանոնք յաջորդ կառախմբի մէջ լեցնելով ետ ղրկեց գերմանական հողը, Տէօյչ-Ավրիքուր։ Հոն գերման պաշտօնեայքն անմիջապէս ետ ղրկեց զանոնք յինէնյ, և հազիւ թէ ֆրանսական հողն հասած էին, Գնչուներն իրենց կենդանեօք դարձեալ ետ ղրկուեցան։ Անոնց այսպէս մէկ քանի անգամ երթալ գալէն յետոյ, ֆրանսացի պաշտօնեայն ուրիշ կայանի մը խորհեցաւ՝ դժբախտ Գնչուներն եւ անոնց անասուններն Ֆրանսայէն հեռի պահելու։ Հետեւապէս, այս անգամ թոյլ տուաւ որ ցամաք ելնեն, բայց Գնչուներն որ կը յուսային ֆրանսական հողին մէջ յառաջ տանիլ իրենց ուղեւորութիւն, անգամ մ'ևս պատրանք կրեցին. որովհետեւ ֆրանսացի պաշտօնեայք զանոնք սահմանագծին վրայ բաւական տեղ քալեցնելէն յետոյ, այնպիսի կէտի մը վրայ ուր գերման մաքսապահք չէին երեւեր՝ արձակեցին զանոնք դէպ ի գերմանական հողը։ Բայց գերման սրատես պաշտօնեայք անշուշտ վերստին պիտի բռնեն զանոնք, մանաւանդ զի այս դժբախտ արարածք անցագիր բռնած բանին վրայ բնաւ գաղափար չունին։

Դիտելի է որ Գնչուներն կ'արտաքսուին ո՛չ միայն Գերմանիայէն, ո՛չ միայն Ֆրանսայէն, այլ և Ամերիկայէն և Անգլիայէն։ Անգլիացիք կը պատմեն թէ ինչպէս Նիւ Եորքի նաւահանգստէն ետ ղրկուած Գնչուներու խումբ մը թշուառական կեանք մը կը վարէ Անգլիոյ մէջ։

Յունիս ամսուն մէջ յեգիպտոս 271 գերիներ ազատագրման թուղթ ստացան։

—Պ. Կէրալտ Փորթալ, որ Հապէշաց Թագաւորին քով ղրկուած էր իբրեւ անգլիացի միջնորդ Իտալիոյ հետ խաղաղութեան համար, անցեալ շաբթուն մէջ Գահիրէ հասաւ և Խտիվին ներկայանալով, ծանոյց թէ ի բացակայութեան Սըր Իվլին Պէյրինկի, փոխանորդաբար պիտի վարէ անգլիական ներկայացուցչի և ընդհանուր հիւպատոսի պաշտօնը։

—Ֆրետերիկ կայսեր հիւանդութեան վրայ գերման բժշկաց տեղեկագրոյն առաջին տպագրութիւնն (50 հազար օրինակ) մէկ քանի ժամու մէջ սպառեցաւ, և երկրորդ տպագրութեան ձեռնարկեցաւ, թէեւ լրագիրք ընդարձակ քաղուածներ հրատարակած էին։

ԱՅՍ ԱՌԻՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

Թա՛ն կը հերքէ այն լուր թէ Կոմս Հէրպէրթ Պիզմարք այս օրերս Փարիզ պիտի գայ՝ զինաթափութիւն առաջարկելու Ֆրանսայի, իբրեւ արդիւնք համաձայնութեան Գերմանիոյ և Ռուսիոյ Կայսերաց։

—Վիքթորիա Կայսրուհին հրաման ղրկեց առ Տքթ. Մաքենզի՝ Ֆրետերիկ կայսեր հիւանդութեան «ճշմարիտ պատմութիւնը» պատրաստելու, ի պատասխան գերման բժշկաց անճիշդ տեղեկագրութեան։ Բայց յայտնի չէ թէ Տքթ. Մաքենզիի տեղեկագիրն անմիջապէս պիտի հրատարակուի՞։ Տքթ. Մաքենզի Վիքթորիա Թագուհւոյն ներկայանալու պատիւն ունեցաւ։

—Սերպ եկեղեցին և ռումանական եկեղեցին պաշտօնական ներկայացուցիչ չպիտի ղրկեն Քիեվի կրօնական հանդէսներուն, որք յուլիս 10/22ին պիտի սկսին։ Բայց Պելկրատի Համալսարանը պատուիրակ մը պիտի ունենայ։

—Միլան Թագաւոր յիշատակագիր մը խմբագրել կուտայ, ապացուցանելու համար թէ Նաթալի Թագուհին քաղաքական մեքենայութեանց միջամուխ եղած է։ Յիշատակագրոյն պիտի կցուին այլ և այլ պաշտօնագիրք, որոց բնագիրներն յատուկ պատուիրակաց միջոցաւ ցոյց պիտի տրուին Վեհապետաց ոմանց։ Միլան Թագաւոր կը հերքէ այն զրոյց թէ երկրորդ ամուսնութիւն պիտի կնքէ եղեր։

—Կ. Պոլսէ կը ծանուցուի առ Թայմզ

—)(70)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՊՈԼՍԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

—Ո՞վ է եկողը, կը հարցնէ վարժապետին ուժգին եւ խոշոր բացած իւր աչերն։ Յակոբիկն կ'սպասէ, եւ ինքզինք սանդղան գլուխը նետելով, անհամբեր կը հարցնէ միշտ ո՞վ է.—չեն պատասխաներ իրեն, եւ վայրկեան մը յետոյ Արթաքին է որ վեր կ'ելնէ եւ որ սակայն Թոռնիկին ձեռքէն չէ բռնած . . .

Չեն տուած Յակոբիկը։

Բոլոր տնեցիք ակնթարթի մը մէջ կը հրջապատեն հէգ պատգամաւորը. կարծես իւր վրայ յագեցնել կ'ուզեն նահապետեանց դէմ զգացած իրենց զայրոյթը, բայց ի տես մօրն է որ կը սարսափի խեղճ երիտասարդը. հէգ կինը խելայեղ իւր վրայ կը խոյանայ եւ իւր թեւէն բռնելով կը հարցնէ մոլեգին.

—Ո՞ւր է չօճուկս, Արթաքի։

—Չը տուին, Սուրբիկ հանըմ, կը թոթուէ, հիւանդ է նէ բժիշկ ղրկենք ըսին, «մեր Թոռը բժիշկ չէ . . .»

—Չը տուի՜ն . . . կը գոչէ հէգ մայրը ձայնը կոկորդին մէջ խեղդելով եւ ուժաթափ կ'իյնայ բազմոցին վրայ, մինչ իւր ները յօգնութիւն կը փութայ իրեն. վարժապետն արձանացեալ քարացեալ կը մնայ անքթիթ դիտելով Արթաքին դէմքը, չը կրնար չարժիլ այն հարուածին տակ որ ծանրութեան ներքեւ ջախջախած է իւր համակ էութիւնը։

Բայց Աստղիկ ներսէն, վերմակին տակէն լսած է այն չչուկն որ բարձրացած է դուրսը եւ տեսնելով թէ մայրն իսկ իւր քով չէ, կը գոչէ անզօր ու բեկբեկուն ձայնիւ. «մայրի՜կ։»

Կարծես յարակից սենեակէ մ'եկած չըլլար այդ ձայնն, այլ հեռուէն, շա՜տ հեռուէն, այնքան խեղդուկ է այն. բայց Սրբուհի հանըմը, որ քիչ առաջ իրեն չընչել տրուած սրուակով հագիւ սկսած էր սթափիլ, կը ցնցուի յանկարծ ի լուր իւր որդեկին ձայնին եւ խելացնոր ակնարկ մ'ուղղելով զինքը շրջապատողներուն, կը հարցնէ. «Զի՞ս կանչեց . . .» կը սրանայ նոյնհետայն աղջկան սենեակն, անոր անկողնոյն մօտ եւ Աստղիկ կը հարցնէ, բայց չէ, կը մրմնջէ, զի զօրութիւն չունի հարցական եղանակ տալու խօսքին.

—Բերի՞ն, մայրիկ . . .

Կը չուարի մայրն, ի՞նչ պատասխանէ, կը խածնէ շրթներն, եւ վարանումներէ յետոյ, կը պատասխանէ ձայնին քաղցրիկ եղանակ մը տալով.

—Աղջիկս, պիտի ղրկեն, հիմա եկաւ Արթաքին, սատանկ լուր բերաւ։

Շփոթեցուցիչ լռութիւն մը կը տիրէ պահ մը, Աստղիկ կը գոցէ իւր աչերն ու հեգնոտ ժպիտ մը կը գծուի իւր դիմաց վրայ, չը խօսիր, եւ վայրկեան մը յետոյ միայն կ'ըսէ միօրինակ եղանակաւ մը.

—Մայրիկ, չը՞ պիտի ղրկեն . . . կ'ուզէ արտասանել բայց ցամքած են աչերը կ'ուզէ խօսիլ, բայց ձայն չկայ կոկորդին մէջ. սայն, Աստուած իմ, յինքն ի՞նչ կայ մնացած արդէն։ Յանկարծ կը փոխուի ահա իւր դիմաց արտայայտութիւնը, մեղմ ու թեթեւապէս զուարթ դէմք մ'ունի նա այժմ. աչերը փակած ու անշարժ զինք շրջապատող ամեն իրերէ, վայրկեան մը կրցած է իւր «Յակոբիկի՜ն» քով փոխադրուած երեւակայել ինքզինք, շրթներն անոր այտերուն հպել անբաժան. բայց վայրկեան մը միայն, զի բանալով աչերն, ահա կը տեսնէ իւր գլխո՛ւն վերեւ հէգ մայրն որ իւր այդ շրթներուն կը փորձէ դեռ դգալիկ մը դեղ մատուցանել. կ'այլափոխի դէմքն անդրէն եւ իւր անզօր կրծոց տակ պահուած զօրաւոր հառաչ մը կը ճեղքէ լռութիւնն.

—Օ՜հ . . .

Տօքթէօրը կասկածելով որ Սրբուհի հանըմ իսկ արձակած ըլլար այդ հառաչն չարաշուք պճնազարդ մը առջեւ, կը փութայ հիւանդին սենեակն որոյ սեմին վրայ կը խռնուէին բոլոր տնեցիք. Գարեգին եւս քան զեւս քաջալերեալ կրցած է սպրդիլ սենեակին մէկ անկիւնը առանց տեսանելի լինելու Աստղիկէն որ կրնակն իրեն դարձուցած է.

—Մայրիկ, ի՞նչ կ'ընէք ըրէք, զաւակս ինծի՛ բերէք, մայրիկ . . .

Սրբուհի հանըմը չը խօսիր, չը հեծեծելու համար. գաղտագողի կը սրբէ իւր արտասուքն որ չը հոսիր այլ կը կաթկթի կարծես սրտին ամենէն յետին խորշերէն քամուած։

—Չես խօսիր, մայրիկ, կը յաւելու եւ մեկէն դէպ ի նա դառնալով, կ'ըսէ ուժգին—բերել տուր, բերել տուր . . . եւ նշմարելով ու նոյնհետայն խելայեղ դիտելով Գարեգինն որ գողգոջուն ու արձանացեալ սենեկին մէկ խորշը կծկած կը մնայ, խեղդուկ ճիչ մը կ'արձակէ Աստղիկ ու դէմքն խսկոյն բարձին կը դարձնէ, մինչ ամենքը զարհուրեալ եւ անձկալից Գարեգինի երեսը կը նային, որ այլայլեալ եղած դողդոջելով քայլ մը կ'առնու դէպ ի Աստղիկ եւ կ'ըսէ հաստատ չեշտով մը, արտօսրաթոր աչերով.

—Տիկի՛ն, ապահով եղէք, պիտի տեսնէք ձեր զաւակը։

Ամենքն յապուշ կրթեալ զարմացման չարժումներ ունին. իրարու երես կը նային կարծես ստուգելու թէ արդեօք նո՞յն բանը լսած են իրենք ամենն. բայց այս, վասն զի ահա Գարեգին յողդողդ քայլերով կը ճեղքէ զիրենք եւ դուրս կը խոյանայ, ուր Անդրանիկ վարժապետ անձառ ցնծութեան մը մէջ, որ արտասուքն ունի միայն իբր բացատրութիւն, իւր սրտին վրայ կը սեղմէ զինք գրկախինդ եւ համբոյրներով կը ծածկէ անոր ճակատը։

Կը մեկնի Գարեգին, Յակոբիկը պիտի բերէ։

Ներսը բացած է Աստղիկ իւր աչերն, տեսնելու Գարեգինը որ հոն չէ։

—Գնա՛ց, աղջիկս, կ'ըսէ մայրն ոգեւորեալ։

Եւ աղջիկն.

—Գնա՛ց . . .

Կը ցնցուի մէկէն. ամօթոյ սարսռ՞ւն է որ կը թափանցէ զինքն, մերժած էր Գարեգինը բարձրագունին տենչով եւ նա Գարեգինն այնքան վա՜ր կը տեսնէ զինք, վա՛ր, շատ վար փոսին մօ՜տ . . .

Եւ չը գիտեմ այն քիչ մ'արիւնն որ կայ երակացը մէջ կրնա՞յ չառագունել իւր այտերն . . .

Ծ

Այդ կիրակի առաւօտ նահապետեանց տունը, շատ ծանր էր ծերունին Յակոբ էֆէնտիին վիճակը. Զմիւռնիոյ խորն ունեցած եօթնասունն եւ հինգ հազար ոսկւոյ արժողութեամբ ագարակին դաշտին կորուստը, իւր որդւոյն դրամատան դրամագլխոյն դրեթէ ամբողջական փճացումն ու Թորոս պէյին երկու հազար ոսկւոյ յափշտակութիւնը ցնցած էին իւր յլուսն տարուան աշխատութեամբ եւ խնայութեամբ շահած հարստութիւնն ինչպէս եւ զինքը՝ կաթուածի հարուածի մը տակ։

Ջախջախուածք ժամադրութիւն էին ըրած։

Յակոբ էֆէնտին որ ատեն մը կանգուն մը պաստառ երեք փարայ (եւ հաւատացէք ճիշդ երեք փարայ) աւելի վաճառելու համար կոկորդին համակ զօրութիննն սպառած եւ ուղեղին բոլոր կարողութիւնն յինքն էր կոչած՝ իւր հարստութեան վրայ տեղի ունեցած այս սոսկալի գեղչին չէր կրնար դիմադրել. խելացնոր «եէթմիշը հինգ հազար հատիկ լիրա՜» գոչեր էր հէգ խնայասէր ծերունին այն օր երբ պէյն եկած էր անկարեկիր իմաց տալ իրեն թէ հաւաքական կողմէն «լըամը հանած էին», եւ նոյն պահուն բերանն առած ու ծխած չըղ-ին այտերն օդապարիկի նման ուռեցընելով փոխանակ ներքնչելու՝ «Բաւ՜ֆ . . .» փչած արտաշնչած էր զայն, ու լե-լեին բոլոր մոխիրն ու կայծը դուրս ժայթքած էր. անշուշտ Յակոբ էֆէնտին չըպալխին սպառնականութեա՛ն այդ ցրմամբ իւր հարստութեան ցրումն չէր ակնարկեր, այլ յայտնապէս ինքզինք կորուսած էր, ցնորած էր վայրկեան մը, եւ յանկարծական ոստմամբ մը տեղէն ելնելով՝ խելակորոյս սկսած էր սենեկին մէկ անկիւնէն միւսը վազել գոչելով անդադար «եէթմիշը հինգ հազար հատիկ ոսկի՜ս . . .», բայց անգամ մ'ալ երբ չարժած էր շրթները, միշտ իւր կորուստին երեւմիականը կարդալու, երկաթեայ աքցանի մը բռնուած զգացեր էր լեզուն. մթագնած էին աչերը, դանչիւն մը զգացած էր ականջներուն մէջ, մարմաջիւն մը իւր անդամոց մէջ ու գըլխու սոսկալի պտոյտ մը. սիրտը պայթելու աստիճան բաբախած էր, մնաց յանկարծական ընդարմացում մ'ունեցած էր, «բա՛ն մը կ'ըլլար, բա՛ն մը կ'ըլլար», սոսկալի բան մը, կաթուածահար։ Ու իւր կաթուածին հարուածին տակ նոյն իսկ խեղճ Յակոբ էֆէնտին չէր դադրած աղիողորմ ճչեր, ձայնարկութիւններ արձակելէ «ե . . . ի . . . ը . . . հ . . . ա . . . ի միշտ իւր «եէթմիշը հինգ հատիկը» ողբալով.

ՏԻԳՐԱՆ ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ
(Շարունակելի)

թէ Վիլհէլմ և Ալեքսանդր կայսերաց տեսակցութիւնն այժմ սահ. ամփոփ մէջ մտահոգութեամբ չի դիտուիր, շնորհիւ անգլ. դեսպան Սըր Ուիլիըմ Հուայթի Անգլիայէ բերած այն տեղեկութեան թէ ի Պուլկարիա ռուսական միջամտութիւն մը անհաւանական է։ «Գա՞ով․․․ Փոքուն Ասիոյ, անգլ. կառավարութիւնն ապահովուած է այն կողմէ. որովհետեւ անգլ. հիւպատոսք նպաստաւոր տեղեկութիւններ կուտան Կարնոյ ամրութեանց վրայ, և որովհետեւ Իտալիա յանձն առած է Մեծին Բրիտանիոյ հետ գործակցիլ, եթէ Ռուսիա սպառնայ յառաջխաղացում Փոքուն Ասիոյ կողմէ։»

—Ճափոնի մէջ, ի Մաքահաճ, հրաբըխային բորբոքում մը տեղի ունենալով, 400 անձինք մեռան և իբր հազար անձինք աւելի կամ նուազ վիրաւորուեցան։

—Կ'ըսուի թէ Վիլհէլմ կայսեր ի Փեթերսպուրկ ուղեւորութեան հետեւանքը պիտի լինի Ռուսիոյ, Գերմանիոյ եւ Աւստրիոյ կայսերաց տեսակցութիւն մը գերմանական հողի վրայ, կամ Վեհաժողովոյ մը գումարում։

—Անգլիացի հրատարակիչներու խմբակ մը առաջարկեց առ Տքթ. Մաքէնզի գիրք մը գրել այն ամեն բաներու վրայ, որք տեղի ունեցան Գերմանիոյ արքունեաց մէջ, մինչ կը զբաղէր դարմանելու զՖրեդերիկ Գ։ Այս գրքին իբրեւ հեղինակութեան իրաւունք 5,000 անգլ. ոսկի խոստացան իրեն կը խորհէին 50,000 օրինակ ծախել։ Բայց Տքթ. Մաքէնզի մերժեց։

—Ջերնակորայի Իշխանը Փարիզ գնաց և Ֆրանսայի արտաքին գործոց նախարարին հետ տեսակցեցաւ։

—Իտալիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ յարաբերութիւնք ցաւալի վիճակի մէջ են տակաւին։ Առեւտրական դաշնագրոյ նորոգման համար բանակցութիւնք ելք չունենալով, մաքսային կռիւը կը շարունակէ, և ասոր վրայ աւելցած է Մասուայի վէճն, ուր Ֆրանսա կը պնդէ թէ Քափիթիւլասիոնք ի կիրառութեան են եւ հետեւապէս օտարահպատակներ զանազան տուրքերէ զերծ են, իսկ Իտալիա, զՄասուա բոլորովին իտալական հող ունենալով, Քափիթիւլասիոնները ջնջուած կը համարի, եւ Ֆրանսացի հպատակներէ տուրք կը պահանջէ։

—Պերլինի պաշտօնական լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Վիքթորիա Կայսրուհին արտօնուած է կրելու «Կայսրուհի-Թագուհի Ֆրետերիկ» տիտղոսը։

—Թիպէթցւոց և Հնդկաստանի կառավարութեան միջեւ ծագած խնդիրը ծանր կերպարանք կ'առնու։ Այս օրերս կարեւոր ճակատամարտ մը կը սպասուի ի մէջ անգլիական զօրաց և Թիպէթցւոց, որք Ճալէփի կիրճէն կը յառաջանան մեծ թուով։

—Վիէննա, 18 յուլիս. Աստ ուշադրութիւն գրաւեց սա իրողութիւն թէ Վիլհէլմ կայսեր ի Փեթերսպուրկ այցելուն առթիւ լոյս տեսած է Ռուսիոյ զինուորական նոր օրէնքն, որով կ'ըսուի թէ ռուս բանակին իրական ոյժը գերման բանակին իրական ոյժէն շատ աւելի պիտի լինի։ Ցարդ զինուորական ծառայութեան պայմանաժամն էր վեց տարի գործօն բանակի մէջ, և ինն տարի պահեստի մէջ. յետ այսորիկ պիտի լինի հինգ տարի գործօն բանակի մէջ եւ 13 տարի պահեստի մէջ, որով պատերազմի ատեն բանակին իրական ոյժը 15 կարգէ պիտի բարձրանայ 18 կարգի, վերջին պահեստէն (Լանտվէր) զատ, որ գործօն բանակի եւ պահեստի մէջ յիշեալ 18 տարւոյ ծառայութենէ յետոյ, հինգ տարի եւս տրամադրելի պիտի լինի զինուորական ծառայութեան համար։ Տարեկան զինուորագրութիւնն որ ցարդ 235,000 հոգի էր, յետ այսորիկ 250,000 հոգի պիտի լինի, որով Ռուսիոյ պատերազմական կարողութեան վրայ 750,000 զօրք պիտի աւելնան։

—Ֆրանսայի Քրէտի Ֆոնսիէ դրամատան տնօրէն Պ. Քրիստոֆըլ, ուր Փանամայի պարգեւաւոր փոխառութեան գլխաւոր հովանաւորդն էր, հաշտուեցաւ Պ. Լէսէփսի հետ։ Այս էր անցեալ շաբթուան մեծ լուրն ի Փարիզ։ Փանամայի ընկերութեան կողմէ պարգեւաւոր պարտատոմսերուն համար լինելիք վճարմանց փոխարէն 120 միլիոն Ֆրանք գումարը պիտի յանձնուի Քրէտի Ֆոնսիէին, որ այլ եւս չպիտի հակառակի գործին։ Բայց ցարդ իւր հակառակութիւն շատ ծանր հետեւանք ունեցաւ, զի Փանամայի վերջին փոխառութեան կէսն իսկ չըստորագրեցաւ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական Գեր. Տեղապահ Սրբազանն երէկ Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

Բարեխնամ Յովսէփեայ Իզմիրեանց կտակին Գործադիր Մնայուն Յանձնաժողովոյն որոշմամբ՝ Սահակ-Մեսրոպեան գրական Մրցանակաբաշխութեան հանդէսն, զոր հաստատած է հանգուցեալն ազգային դպրութեան և պատմութեան վերաբերեալ լաւագոյն երկասիրութեանց համար, Պատրիարքական Գեր. Տեղապահ Սրբազան Հօր Նախագահութեամբ տեղի պիտի ունենայ վաղը, հինգշաբթի, 14 յուլիս, Սրբոց Թարգմանչաց տօնին առթիւ, ժամ 4ին ի Խորհրդարան Ղալաթիոյ։

Մեզպուրեան վարժարանի մրցանակաց և վկայականաց բաշխման հանդէսը պիտի կատարուի վաղը, հինգշաբթի, ի ժամ 6 1/2 ըստ թրքաց, վարժարանին հովանաւոր պարտիզին մէջ։

«ԱՐԱՔՍ» ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՀԱՆԴԷՍ

Ստացանք ի Պետրսպուրկ հրատարակեալ ԱՐԱՔՍ պատկերազարդ հանդէսի երկրորդ գիրքն, իբր 300 մեծադիր երեսներէ բաղկացեալ, գեղեցիկ թղթի վրայ մաքուր տպագրութեամբ։ Բ գրքին բովանդակութիւնն է.

Տաճկահայաստանի ուսումնասիրութեան առթիւ.—Տնտեսական խորհրդածութիւններ.— Ժան Ժակ Ռուսոյի յիշատակին, քերթուած.— Նորածին Արտօը, քերթուած.— Խարբերդ գաւառի տեղագրութիւնը.— Տեղագրութիւն Կիլիկիոյ, Սիս, Ատանա, Այնթապ, Այնթապի հայերէն բառերէն քաղուածք.—Կիլիկեցի հովիւ, քերթուած.—Բնութեան գրկում, քերթուած.— Տ. Տ. Մակար Կաթողիկոս ամենայն Հայոց.— Ամեն. Խրիմեան Հայրիկ.— Մկրտիչ Սանասարեանց — Յովհաննէս Այվազովսկի. — Յովսէփ Շիշմանեան. — Յակոբ Մելիք Յակոբեան (Րաֆֆի).—Տպագրիչ Լէրմոնտովի.— Աստուած տեսնում է ճշմարտութիւնը, բայց ուշ է տեսնում, վիպակ Տօլստոյի.—«Ծրագիր հայ Ազգագրութեան» Գ. Խալաթեանցի — Ծերենցի նամակը.— Լրագրաց շուրջ.—Այլ և այլք.—Ցանկուած. Լիր թագաւոր, ողբերգութիւն Շէքսպիրի, Շար և վերջ։

ԱՐԱՔՍի ներկայ թուոյն մէջ կան 8 մեծադիր պատկերներ. խիստ գեղեցիկ և ընտիր. Վեհ. Մակար կաթողիկոսի, Ամեն. Խրիմեան Հայրիկի, Մկրտիչ Սանասարեանցի, Յովհ. Այվազովսկիի, Յովսէփ Շիշմանեանի, Րաֆֆիի կենդանագիրները խիստ յաջող են. ասոնցմէ զատ կան նաև երկու պատկերներ ալ, Սանասարեան վարժարանն ի Կարին և Ամարանոց Սանասարեան վարժարանի։

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ
ԽԱՍԳԻՒՂԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Կիւրակի գիշեր Գալֆաեան Որբանոցին մէջ գեղեցիկ հանդէս մը տեղի ունեցաւ. Սրբուհի Մայրապետ, Հիմնադիրն Որբանոցին, որ ցարդ 18 որբուհիներ ամուսնացուցած էր, անոնց թուոյն վրայ հատ մ'ալ աւելցուց. Ծերունազարդ Արժ. Տ. Գէորգ քահանայ Արծրունի պսակեց զՕր. Էֆտիկ Յարութիւնեան ընդ Պ. Տիգրան Տօղրամաճեանի, և հանդիսին ներկայ էր գիւղին քարոզիչ Արժ. Յակոբ Աշտ վարդապետ, քանի մը քահանաներու և բազմաթիւ հրաւիրելոց հետ. Եկեղեցական երգեցողութիւնը կը կատարէին Որբանոցի սանուհիք եւ եկեղեցւոյ դպիրներէն ոմանք. Յետ պսակի խորհրդին, սանուհիներէն մին ի դիմաց իւր քերց՝ պարագային յարմար ճառ մը կարդաց. Առաւօտ որբանոցէն մեկնեցան նորապսակ ամոլք և հրաւիրեալք. Օր. Էֆտիկ Սրբուհի Մայրապետին առաջին սանուհին է. 1865ի հնտախտին, 18 ամսեայ որբ էր մնացած, և իւր երկու քոյրերով և մէկ եղբօրմով յետին խեղճութեան մէջ կը տառապէր խրճիթի մը մէջ. Յանժամ Սրբուհի Մայրապետ որդեգրած է զայն, և այս որդեգրութեան առթիւ, Շահնազարեան Կարապետ վարդապետէն խրախուսեալ, 1866 տարւոյ սկիզբն հիմնած է արդի Որբանոցն, որ ճշմարիտ բարիք մ'եղած է բազմաթիւ խեղճ անպաշտպան որբուհեաց համար. Ամենայն գովեստից և քաջալերանաց արժանի են Սրբուհի Մայրապետի մարդասիրական եւ ազգասիրական այս սքանչելի ծառայութիւնք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ԱՍՏԻՃԱՆՔ

Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Բերայի Նախնական դատարանի օգնականներէն Րէուֆ պէյ։

Սանիյէ միւթէմայիզ աստիճան տրուեցաւ Գասըմփաշայի Նաւհանգին իտարէի ժողովոյ անդամ Սալիմ էֆէնտիի։

Սանիյէի երկրորդ աստիճան՝ ընդհանուր սպայակոյտի դիւանին քարտուղարներէն Նաճի էֆէնտիի։

Սալիսէի աստիճան՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Սէյֆի էֆէնտիի, Բաղեշի իտարէի ժողովոյն նախկին անդամ Պաքալեան Աղաճան էֆէնտիի, Ծիրտէի հեռագրատան պաշտօնեաներէն Ծորճի էֆէնտիի, Հալէպի Ասորւոց երեւելիներէն Միխայէլ Գանտիլէֆթի ու Նասրուլլահ էֆէնտիներու, Կէրդէի թաղապետական նորընտիր բժիշկ Չիլինկիրեան Պետրոս էֆէնտիի և Ջորի քաղաքային բժիշկ Մէհմէտ Արիֆ էֆէնտիի։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
(Պաշտօնական Ազդ)

Առողջապահական բարձրագոյն խորհրդոյ որոշմամբ՝ Նաբոլիի ծոցէն (Իսքիայէն ի Քաբրի) եկող շոգենաւք բժշկական առժամանակեայ այցելութեան մը պիտի ենթարկուին այն օսմանեան նաւահանգիստներուն մէջ ուր առողջապահական բժիշկ կը գտնուի։

ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ

Այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ, թէեւ Տէրութեան ելմտացոյցի բացն այլ եւ այլ խնայողութիւններով եւ հասոյթի յաւելուածներով մէկ միլիոն եօթն հարիւր հազար այսչափ ոսկւոյ իջուցուած էր, սակայն նկատելով որ այս բացի գոյութիւնը կը վնասէ ելմտական վարկին, Նախարարաց Խորհուրդն յետ երկար խորհրդակցութեանց որոշած է Օսմանեան Դրամատան յատկացեալ գումարն 5,500,000, Թնդանօթարանին՝ 800,000 եւ Ծովային Նախարարութեանն ալ 600,000 ոսկւոյ իջեցնել, նոյնպէս հարիւրին հինգ զեղչ մ'ալ կառավարական ուրիշ պաշտօնատանց յատկացեալ գումարին վրայ կատարել, որով ելմտացոյցի բացը 393,491 ոսկւոյ իջած է։

Պաշտօնական ազդը միանգամայն կը յարէ թէ կայս. կառավարութիւնն որոշած է Հանրային Պարտուց վարչութեան միջոցաւ փոխառութեան արժէթուղթեր շրջաբերութեան հանել փոխարէն ցոյց տալով մէկ քանի տուրքեր որոց գանձումն ապահովեալ է և թէ այս որոշում վաւերացած է կայս. Իրատէով։

—Նախարարաց Խորհրդոյ արտասովոր նստին մէջ ելմտական յանձնաժողովոյ կողմէ պատրաստուած տեղեկագիրն որ Վեհ. Սուլթանին մատուցուած էր, Ն. Վեհափառութեան հրամանաւ երէկ Բ. Դուռը վերադարձուեցաւ որպէս զի անգամ մը եւս քննուի։

· ·

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին Նախագահութեամբ նոր յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, որ պաշտօն պիտի ունենայ նկատողութեան առնուլ այն միջոցներն որովք կարելի է յաւելուլ տէրութեան հասոյթի աղբիւրներն եւ կանոնաւորել ելմտական գանձուն վիճակը։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՆ

Ելմտական Նախարար Վսեմ. Մահմուտ փաշա երէկ կայս. պալատ գնաց և երկար ատեն Վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը գտնուելու պատիւն ունեցաւ. Մահմուտ փաշա ելմտական կարեւոր խնդրոց վրայ Ն. Վեհափառութեան ինչ ինչ հրամաններն ընդունելէ յետոյ իւր պաշտօնատեղին վերադարձաւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՏՈՒԳԱՆՔԸ

Արտաքին գործոց Նախարար Սաիտ փաշա այս երկուշաբթի օր ռուսական դեսպանատան յանձնեց պատասխանն այն ծանուցագրոյն զոր իբր վեց շաբաթ առաջ Պ. Նելիտոֆ մատուցած էր Բ. Դրան, գանգատելով պատերազմական տուգանաց անվճար մնալէն, որոց հաշուոյն 600,000 ոսկւոյ գումար մը գիզուած կը մնայ. Բ. Դուռն իւր պատասխանագրով դիտել կուտայ թէ միմեանց յաջորդող ձախող տարիներ վնասած են այդ տուգանաց վճարման յատկացեալ հասութից գանձման և կ'ըսէ թէ տարեվճարներու յապաղման միակ պատճառն այս է. Այժմ խիստ հրամաններ տրուած են որպէս զի ընթացիկ տարւոյ գումարն ամբողջովին և կանոնաւորապէս վճարուի և թէ նախորդ տարիներու հաշուոյն մնացեալ պարտքերն ալ հատուցուին տարեկան 100,000ական ոսկւոյ վճարմամբ, որք երաշխաւորեալ են Հալէպի և Քարբերդի նահանգաց տասանորդի տրոց մէկ մասովն. Հետեւաբար քանի մը տարիներ Բ. Դուռը ռուսական դեսպանատան պիտի վճարէ փոխանակ 350,000ականի 450,000ական ոսկի։

Բ. ԴՈՒՌՆ ԵՒ Պ. ՏԸ ՀԻՐՇ

Թուրքէ կ'իմանայ թէ Պարոն տը Հիրշի խնդրոյն առթիւ կայս. կառավարութեան կողմէ առաջարկեալ հինգերորդ իրաւարարն ոչ թէ Պ. Բաքէ այլ Պերլինի վերաքննիչ ատենի նախագահ Պ. Օչլէկէրն է եւ թէ կայս. կառավարութիւնը բնաւ առաջարկած չէ զՊ. Բաքէ. Նոյն թերթը կը յաւելու թէ Բ. Դուռն երկաթուղեաց ընկերութենէն բացատրութիւն պիտի պահանջէ այս սխալման վրայ եւ թէ կրկին անգամ պիտի առաջարկէ զՊ. Օչլէկէր իբրեւ հինգերորդ իրաւարար։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Յայտնի է թէ կայս. կառավարութիւնն որոշած է Հանրային Պարտուց վարչութեան թողուլ ձկնորսանի եւ մետաքսի տրոց յաւելեալ մասը. Նմանապէս այդ վարչութեան պիտի թողուի նոր դրօշմատուրք մը որ պիտի գործադրուի ի մօտոյ. Այս կերպով տարեկան 105000 ոսկւոյ հասոյթ մը պիտի գոյանայ որուն փոխարէն 1,500,000 ոսկւոյ փոխառութիւն մը պիտի կնքուի, [illegible] նոր արժէթղթոց միջոցաւ որք 5 առ 100 տոկոս պիտի ունենան և տարեկան կրկին գլխավճար. Այս վճարմանց փոխարէն երաշխաւորութիւն ցոյց տրուած է վերոյիշեալ տարեկան 105,000 ոսկին։

ՊԷԼՕՎԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ներքին գործոց Վսեմ. Նախարարին Նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած է, որ Պէլօվայի երկաթուղւոյ գծին, Արեւելեան Րումէլիի հեռագրական և թղթատարական գործառութեանց և այլ խնդիրներու նկատմամբ խորհրդակցութիւններ պիտի կատարէ. Սոյն յանձնաժողով, զոր կը կազմեն Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վսեմ. Տատեան էֆէնտի, հեռագրական ու թղթատարական վերատեսուչ Վսեմ. Հասան Ալի էֆէնտի, մաքսային վերատեսուչ Վսեմ. Խոփլ էֆէնտի, Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Վսեմ. Գաբրիէլ էֆէնտի և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան արուեստագէտ խորհրդական Պ. Կալան, երէկ ի նիստ գումարեցաւ ի ներկայութեան Պ. Վուլքովիչի։

—Թուրքէ կ'իմանայ թէ Պէլօվա-Վաքարէլի երկաթուղւոյ գծին պուլկարաց կողմէ գրաւուելուն առթիւ Բ. Դուռն որոշած է իւր ձեռք առնելիք միջոցներն և թէ այս մասին բացարձակ ու ազդու զեկոյցներ պիտի ուղղէ պուլկար կառավարութեան։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ըստ խնդրանաց ծովային Նախարարութեան, կայս. Իրատէ մը արտօնած է որ Մախսուսէի վարչութեան Օսմանեան Դրանէն ունեցած 100000 ոսկւոյ պահանջից կէսն ելմտական գանձուն մնայ և կէսը Մախսուսէի վարչութեան յանձնուի. Մախսուսէի վարչութիւնն այդ գումարով շոգենաւներ պիտի գնէ որք պիտի երթեւեկեն մինչեւ ի Պասրա. Յիշեալ վարչութիւնը նոյնպէս որոշած է շոգենաւային երթեւեկութիւն մը հաստատել Պոլսոյ և Եգիպտական ծովու նաւահանգիստներուն միջեւ։

ՕՍՄ. ՐԷԺԻՆ

Հանրային Պարտուց վարչութիւնը պատասխանած է Րէժիի առաջարկութեան ի մասին Րաֆթիյէի խնդրոյն. Փոխանակ 80000 ոսկւոյ, զոր կը պահանջէ Րէժին, Պարտուց վարչութիւնը կը պնդէ որ նախապէս իւր կողմէ առաջարկեալ գումարն, այն է 75000 ոսկի ընդունելու հաւանի Րէժին. Ի փոխարէն, Պարտուց վարչութիւնն յանձն կ'առնու 15 առ 100 զեղչ մ'ընդունիլ 220000 ոսկւոյ գումարին վրայ զոր Րէժին պիտի հատուցանէ իրեն, յառաջագոյն իւր ստացած կանխավճարներուն ի հաշիւ, ինչպէս նաև Րէժիի վարչութեան թողուլ ամբողջովին Րաֆթիյէի տուրքը. Րէժին ընդունած չէ սոյն առաջարկը։ (Մանզումէ)

ՕՐ. ՀՈՒԱՅԹԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Յառաջիկայ երեքշաբթի, 19/31 յուլիս, պիտի կատարուի անգլ. դեսպանի դստեր՝ Օրիորդ Հուայթի հարսանեաց հանդէսը. Պսակի արարողութիւնը պիտի կատարուի Բերայի Սէնդ Էսբրի եկեղեցւոյն մէջ և յետոյ հարսնեւորք անգլ. դեսպանատունը պիտի երթան իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

Կայս. Թիկնապահ Գնդապետ Իզզէթ պէյ՝ Արարողապետ Մունիր փաշայի պիտի ընկերանայ ի Պերլին։

—Կայս. կառավարութեան և Սերպիոյ միջև կնքեալ առեւտրական դաշնագիրը Վեհ. Սուլթանին մատուցուեր է վաւերանալու համար։

—Կայս. Թիկնապահ Ֆերիդ Նէճիպ փաշա և ծովային տեղակալ Գնդապետ Մէհմէտ պէյ երէկ Երէյլի ուղեւորեցան. Ինչպէս յայտնի է, կայս. հրամանաւ Նէճիպ փաշա քննութիւններ պիտի կատարէ տեղւոյն ածխահանքերու վրայ։

—Ասիական երկաթուղեաց շինութեան մենաշնորհը խնդրելու համար նոր առաջարկութիւն մ'ալ պիտի ներկայացուի կայս. կառավարութեան անգլիացի դրամատիրոջ մը կողմէ որ դրամատիրաց ընկերութիւն մը կազմելու արտօնութիւն կը խնդրէ։

—Երկաթուղեաց միացման ընկերութիւնն ամեն պատրաստութիւն տեսած է Պ. Լանէնտէրը լեռ տանող աւազակաց պահանջած փրկանքը վճարելու համար. Կը յուսացուէր որ 1300 ոսկին վճարուէր երէկ և Պ. Լանէնտէր ազատուէր։

—Նաբոլիի օսմ. հիւպատոսը վերստին հեռագրեր ուղղելով արտաքին գործոց նախարարութեան բացորոշապէս հերքած է այդ քաղաքի մէջ քոլերա ծագած լինելու զրոյցը։

—Մանզումէ կ'իմանայ թէ կայս. կառավարութիւնը լուր առած լինելով թէ Արշիպիղագոսի մէջ դարձեալ ծովահէնութեան դէպքեր կը պատահին, խիստ հրամաններ զրկած է՝ յելուզակաց հալածման և ձերբակալման համար։

—Երէկ առաւօտ Պոլսոյ Նաւահանգիստը մտաւ իտալական Օունիթէ շոգենաւն որ Մարսիլիայէն կուգար եւ 4800 տակառ վառօդ կը պարունակէր ի հաշիւ ռումանական կառավարութեան. Մարսիլիոյ օսմ. հիւպատոսին հեռագրական տեղեկութեան վրայ, կայս. կառավարութիւնն հարկ եղած հրամանները տուած էր արդէն Նաւահանգստի տեսչութեան և Դարդանէլի իշխանութեանց որպէս զի երբ Օունիթէն օսմ. ջուրերը մտնէ, խիստ հսկողութեան ենթարկուի. Երկուշաբթի իրիկուն երբ իտալական շոգենաւը Դարդանէլի նեղուցը մտաւ, ծովային սպայ մը շոգենաւ գնաց ուր պիտի մնայ մինչև Սև Ծովու բերանը. Կ'երևի թէ այդ սպայն յոյժ խղճամիտ հսկողութիւն մ'ի գործ կը դնէ, վասն զի երէկ առաւօտ երբ Օունիթէի մեքենավարն ուզեց ցամաք ելնել գործիներ գնելու համար, արգիլուեցաւ. Շոգենաւն երէկ Կըզ Գուլէսիի առջեւ խարիսխ նետելէ յետոյ, իրիկուան կողմ ճամբայ ելաւ դէպ ի Սեւ ծով և Դանուբ, ուր որոշեալ տեղը պիտի հանէ 4800 տակառ վառօդը։

—Մէքքէի նորընտիր դատաւոր Թէվֆիք էֆէնտի իւր պաշտօնատեղին ժամանելու երկրորդ օրը մեռեր է։

—Մաղնիսայի Նաիպ Հայտար էֆէնտի հրաժարած եւ նմա յաջորդած է Սալիհ էֆէնտի։

—Հագիգաթ կ'իմանայ թէ Դարդանելի այգիներուն մէջ եւս որթալուիճ երեւան ելած եւ բաւական աւերումներ գործած է։

—Փարոսներու արտօնատէր Պ. Գոլլաս երէկ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մատոյց ծրագիր մը զոր Իզմիտ Էնկիւրի երկաթուղւոյ գծին շինութեան համար պատրաստած էր յանուն դրամատիրաց խմբի մը։

—Մասնաւոր հեռագիրը կը ծանուցանէն թէ Գամարան կղզւոյն մաքրանոցէն այս տարի 13.500 հնդիկ ուխտաւորք անցած են և թէ ցարդ 1000է աւելի ուխտաւորք կը գտնուին այդ կղզւոյն մէջ։

—Աթէնքի օսմ. դեսպան Ֆէրիտուն պէյ օդերու սաստիկ ջերմութենէն հիւանդացեր է. Հելլէն Նախարարը և օտար դեսպանք այցելութիւն տալով Ն. Վսեմութեան, ողջութիւնն հարցուցեր են։

—Թուրքիոյ և Գարատաղի սահմանագլխոյն վրայ Թուրք զինուոր մը առանց յայտնի պատճառի հրացան պարպեր է աւստրիացի տասնապետի մը վրայ. գնդակը տասնապետին ուսը միսուեր է առանց սակայն ծանր վէրք մը պատճառելու. Այդ պահուն այն կողմէն անցնող սուրհանդակի կառքը վիրաւորեալն առնլով հիւանդանոց փոխադրեր է. Աւստրիացի և Թուրք սպայներէ կազմեալ յանձնաժողով մը արկածի վայրը զրկուեր է քննութիւն մը կատարելու համար։

—Քաղաքային երկրաչափական վարժարանի քննութիւնք աւարտած լինելով տասն երեք շրջանաւարտներ վկայական ստացան. Սոքա անդրանիկ շրջանաւարտներն են այդ վարժարանին որ հինգ տարիէ ի վեր հաստատուած է. Կայս. հրամանաւ Սալիսէի աստիճան տրուած է այդ շրջանաւարտից որք երրորդ կարգի երկրաչափ անուանած են։

—Իտալական կառավարութիւնն որոշած է մասնաւոր խնամոց առարկայ ընել Արեւելից մէջ գտնուող իտալական վարժարաններն և անոնց յատկացեալ նպաստներն աւելցունել. Այդ վարժարանք երեք կարգի պիտի բաժնուին, իւրաքանչիւրին համար ուրոյն տեսչութեամբ մը. 1. Կ. Պոլսոյ իտալական վարժարանաց տեսչութիւնն որ իւր իրաւասութեան ներքեւ պիտի ունենայ ասիական և եւրոպական եզերաց վարժարանները. 2. Աղեքսանդրիոյ տեսչութիւնն որ պիտի հսկէ Եգիպտոսի իտալական վարժարանաց վրայ և 3. Թունուզի տեսչութիւնը։

—Վճռաբեկ ատենի պատժական ճիւղին Նախագահ Լէպիպ էֆէնտի որ հրաժարած էր, ետ առած լինելով իւր հրաժարականը պիտի վերստանձնէ իւր այդ պաշտօնը։

—Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ Սէլանիկի նախնական Միւլքիյէ վարժարանը գիշերօթիկի վերածուած է։

—Տէրքոսեան ջրի ընկերութիւնն որ յանձն առած է նաև Պոլսոյ կողմը ջուր անցունել, Էտիրնէ-Գաբուի կողմը Չիչէք Պաղչէսի անուն ընդարձակ վայրը գնած է, ուր աւազաններ և ջրամբարներ պիտի շինէ ի մօտոյ։

—Քաղաքապետութիւնը տեղեկանալով որ ի Զէնկէլքէօյ և ի Գուլէլի տղայոց մէջ ծաղկի հիւանդութիւն երեւան ելած է, հարկ եղածը տնօրինած է տարափոխիկ ախտին առաջքն առնլու համար։

—Եէմէնի պաշտօնական լրագիրը, Սանաա, կ'ըսէ թէ խիստ հրամաններ տրուած են Եէմէնի և Հիճազի կուսակալութեանց գերեվաճառի արգիլման համար. Այն գերիները զորս ափրիկեան եզերաց վաճառականք վերջերս Հօտէյտա հանած էին, տեղական իշխանութեանց ձեռք իյնալով արձակուեր են։

—Ելմտական նախարարութիւնը շրջաբերական մ'ուղղելով գաւառաց ելմտական իշխանութեանց՝ տասանորդի տրոց կանոնագրի 21րդ յօդուածին վրայ ինչ ինչ մեկնութիւններ տուած է. Ըստ այդ շրջաբերականին, անհրաժեշտ չէ որ տասանորդի վարձակալք և իրենց երաշխաւորք կալուածատէր լինին, այլ ամեն անձ որ պատուաւոր դիրք մը կը վայելէ և հարստութիւն ունի, կրնայ ներկայանալ իբր վարձակալ կամ երաշխաւոր, պայմանաւ որ Իտարէի ժողովներն ստուգեն թէ այդ անձ ո՛ր աստիճան վստահելի է։

—Յունաստանի թագաւորը Ս. Փրկչի պատուանշանի ոսկի խաչը նուիրած է Կրէտէի կառավարիչ Մուսթաֆա Ճէմիլ պէյի և Ալասոնիայի Նախագահ ատենին Նախագահ Ահմէտ Սապրի էֆէնտիի. Նոյն պատուանշանի արծաթեայ խաչը նուիրած է Եանեայի հելլենական հիւպատոսարանի Թարգման Պ. Նիքօլա Մաքրիի։

—Անգլ. երկրաչափ Պ. Բոյլին որ գնացած էր Նիկոմիդիա—Էնկիւրիի գիծն ուսումնասիրել, երկու օր առաջ մայրաքաղաքս վերադարձաւ եւ երէկ Լոնտոն ուղեւորեցաւ։

—Անցեալ օրը մի քանի քաջ լողորդաց միջեւ մրցում մը կատարուելով, առաջին մրցանակն ստացաւ ամերիկեան դեսպանատան պաշտօնեաներէն Պ. Պիկլով. Այս երիտասարդ ասիական եզերաց Թարապիոյ հանդէպ գտնուող եզրէն ծով նետուելով լողալով անցաւ է Վոսփորէն եւ Գալէնտէրի առջեւ ցամաք ելաւ մէկուկէս ժամուան միջոցի մէջ։

—Նախընթաց իրիկուն Ֆաթիհէ անուն թուրք կին մը նաւակով Սիրքէճիի նաւամատոյցը եկած պահուն ծովը ինկաւ. Չորս կողմէ օգնութեան փութալով ազատեցին կինն որ ընկղմելու վրայ էր։

—Պոլսոյ համար կատարելի կալուածահամարի գործողութիւնն ի մօտոյ պիտի սկսի։

—Պոլսոյ մաքսատան մօտ կառուցեալ մթերանոցներու և մզկիթի շինութիւնն աւարտելու վրայ լինելով, բացումը պիտի կատարուի ի մօտոյ մեծ հանդիսիւ։

—Երէկ զանազան տեղերէ մայրաքաղաքս բերուեցան 334ի չափ նոր զինուորներ։

—Երէկ իրիկուն ժամը 12ին ի Պէյազիտ Բաքըրճըլար թաղն հրդեհ ծագելով Պետրոս անուն անձի մը տունն և վրան գտնուած երկու սենեակներն այրեցան։

—Ի Պոլիս Պարսից դեսպանատան դէմ կառուցուած նոր շէնքին մէջ աշխատող Մուսթաֆա անուն գործաւոր մը երէկ նոյն շէնքի պարտիզին մէջ պատ մը վար առնլու կ'աշխատէր երբ պատը փլաւ եւ Մուսթաֆա փլատակաց ներքեւ մնալով մեռաւ։

—Խասգիւղցի Ղազարոս անուն մեքենագործ մը երէկ ի Մեծ Կղզի ջրհորի մը մէջ աշխատած պահուն յանկարծ ջրհորին մէկ մասը փլաւ և մեծկակ քար մը ինկաւ ուսին վրայ. Ղազարոս, այս հարուածէն խելայեղ, ջրհորին յատակը գլորեցաւ, բայց հասած անմիջական օգնութեանց շնորհիւ ազատեցաւ ողջամբ։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պետրսպուրկ, 23 յուլիս

Երէկ իրիկուն հանդիսաւոր հացկերոյթ տրուեցաւ ի Պետերհոֆ ի պատիւ Վիլհէլմ կայսեր։

Այսօր, զօրահանդէս կը կատարուի ի Քրասնոյէ Սէլօ։

Վիլհէլմ կայսեր մեկնումն յետաձգուեցաւ։ Հաւանականաբար կայսրը պիտի մեկնի վաղայաջորդ օրը։

Նովոյէ Վրէմիա վերստին ուշադրութիւն կը հրաւիրէ Աւստրիոյ սպառազինմանց վրայ և կ'ըսէ թէ աղոնք կրնան գրգռել նմանօրինակ տնօրինութիւններ Ռուսիոյ կողմէ։

Բարիզ, 24 յուլիս

Հոլանտա հաւանեցաւ Սուէզի պայմանագրոյն։ Այժմ բոլոր տէրութիւնք հաւանած են այս պայմանագրոյ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 13 յուլիս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

ամիս Լոնտրայի վրայ (պանքայի)	111
3 » » » (վճռ-կնին)	110 3/8
3 » Բարիզի » (պանքայի)	22 77 1/2
3 » » » (վճռ-կնին)	22 85

Օսմանեան Քօնսօլիտէ

		Դահեկան
Երէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Ս.	Սէրի	16 5
Պօրսային գոցուելէն վերջը	»	16 5
Բերայի մէջ	»	— —
Առաւօտուն բացուեցաւ	»	16 4
Բարձրագոյն գին	»	16 4
Նուազագոյն »	»	16 4
Կէս օրին	»	16 4

ԻՍԹԻԿՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	37 18
Այս առաւօտ	37 22
Կէս օր	37 10

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

փոխառութիւն 1858)	Ա.	Սէրի	24 20
» 1862)			
» 1860)			
» 1863)	Բ.	»	14 30
» 1872)			
» 1865)			
» 1869)	C.	»	0. 16 4
» 1873)			

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 24 յուլիս ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քօնսօլիտէ	99 7/16
Օսմ. » Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 9/16
» » » գոցուեցաւ	14 5/8
» » » Ա.	24 1/2
» » » Բ.	14 7/8
» » » Գ.	14 1/2
Օթօման 1871	86 1/2
փոխառութիւն 1877	96 3/4
Պանք Օթօման	10 7/8
Իտալական փոխառ. 1873	97 5/8
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	83 7/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)	101 5/8
Տայրա Սանիէ	79 1/8
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	101 1/2
Հունգարական պարտաթուղթ 4 %	— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ	25 486

Վիէննա, 24 Յուլիս ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	124 60
Օսմանեան երկաթուղի	20 60

Բարիզ, 24 Յուլիս ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	106 95
» » 3 % գ. կ.	83 75
Օսմանեան քօնսօլիտէ Սէրի Դ. բացուեցաւ	14 70
» » » գոցուեցաւ	14 67 1/2
» » » Բ.	— —
» » » Գ.	14 65
Օսմանեան երկաթուղի	— —
» Րէժիի բաժնեթուղթք	— —
Պանք Օթօման	524 37 1/2
Գրէտի Լիօնէ	582 50
» Ֆօնսիէ	1343 75
Բաժնետոմս Լիոնի	1265
Սուէզի ջրանցք	2161 25

Ռուսական 5 % 1877 ի	100 3/4
Իտալական Ռանթ	97
Օսմանեան (արտաքին)	72 7/8
Եգիպտական միացեալ	424 37 1/2
Բրիօրիթէ Թիւրք	420
5 % Հելլենական	376 25
Չէք Լոնտրայի վրայ	25 31

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆ

ԵՒ ՀԱՅ ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՔ

Ի ստորեւ կը հրատարակենք Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին վերաշինութեան առթիւ զգայուն գրուած մը, որուն հեղինակն է Բալուցի հիւսն մը, որ, թէեւ պարզ գործաւոր, իւր գովելի զգացումները պատշաճ լեզուաւ մը արտայայտելու կարողութիւնը ցոյց կուտայ.

Բերկրութեամբ կարդացինք թէ Ազգ. Հիւանդանոցի վերաշինութեան հրամանագիրը Բ. Դռնէն Ազգ. Պատրիարքարանի յանձնուած է եւ ի մօտոյ շինութեան պիտի ձեռնարկուի։ Այս լուր ամեն հայու սրտին անհուն ուրախութիւն պատճառեց եւ ապահով ենք թէ ազգն ամբողջ իւր ամեն դասակարգով պիտի աջակցի ամենայն սիրով սոյն նուիրական ձեռնարկութիւնն ի կատար հանելու. հարուստ, աղքատ, վաճառական եւ արհեստաւոր իւր [illegible] իւրովսանն օգնելու պիտի փութան անշուշտ։ Ինչպէս ըսինք արհեստաւորն ալ իւր բաժինն ունի իւր սրտագին եւ մտքին դղրդալից ձայնիւ օգնութեան դիմելու, այո՛, նուիրական պարտականութիւն ունի հայ պանդուխտ արհեստաւորն ալ իւր քրտնաթոր աշխատութեամբ աջակցելու որքան կը ներէ իւր անձուկ կարողութեան սահմանն, վասն զի պանդուխտ հայն երբ պիտի մեկնի հայրենական օճախէն, բնտանեկան յարկէն ի Պոլիս եւ իւր սիրելեաց արտասուալից աղաղակը կ'ըսէ թէ «ա՛խ սիրելիս պանդխտութեան մէջ հիւանդութիւնն յոյժ պատահական է, ուստի քեզ ո՞վ պիտի խնամէ երբ մի այսպիսի դժբաղդութիւն պատահի քեզ», իսկոյն նորա արտասուաց հեղեղներուն մի մխիթարական պատասխան կ'ուղղէ առ իւր սիրելիները թէ «Պոլիս Ղազեզ ամիրային շինած հիւանդանոցը կայ, հոն ձեզմէ լաւ կը խնամեն զիս։» Ահա այսպիսի մի պատսպարան որ անսահման բարիքներով պաշտելի դարձած է ամեն հայու, պաշտելի է նաեւ պանդուխտ Բալուցւոյն որ իւր հազարաւոր հիւանդներն եւ թշուառները նորա խնամոցն յանձնած է այսքան տարիներէ ի վեր։ Ուրեմն ամեն Բալուցի արհեստաւոր՝ որոց կեդրոնն է Զուքուրչէշմէի պանդոկն՝ ուրախութեամբ պիտի դիմէ սոյն նուիրական յարկին վերաշինութեան աշխատութեամբ մասնակցելու եւ աջակցելու։ Այո՛, պիտի փութան, պիտի դիմեն գունդագունդ գործիք ի ձեռին եւ ոգի ի բաւին պիտի աշխատին որքան կարող են փութոյ անդուլթեամբ առաջ տանելու շինութեան գործն առանց փոխարինութեան։ Սակայն այս պահուս սոյն հարիւրաւոր արհեստաւորաց օրուան հրատապ խնդիրն է թէ ո՛վ արդեօք պիտի կոչուի ի պաշտօն ճարտարապետութեան այս Մեծ Տանն. չենք սխալիր եթէ ըսենք թէ արհեստաւոր դասուն համար ճարտարապետական ընտրելին աւելի ուշադրաւ կէտ մ'է քան պատրիարքական ընտրելին, զի իւր ասպարէզին մէջ յառաջդիմելու եւ իւր տաղանդն ու հանճարը փայլեցնելու համար հայրենի եւ համակրելի ճարտարապետի մը խնամոց եւ հովանւոյն պէտք ունի. եւ ո՛րքան բարեբաղդ կը լինի, երբ այսպիսի սիրելի ճարտարապետի մը հսկողութեան ներքեւ իւր քրտնաթոր աշխատութիւնն ու գործունէութիւնը պիտի նուիրէ։ Ահա արդարեւ հետաքրքիր կը լինի գիտնալ թէ Ազգ. Վարչութիւն եւ Պատ. Հոգաբարձութիւնն ազգայի՞ն թէ օտարազգի ճարտարապետներ պիտի կոչեն ի գլուխ գործոյն. անշուշտ չէ ներելի Ազգ. զուտ մ. հաստատութեան շինութեան համար օտարազգիներ կոչուին, վասն զի պատիւ չբերեր հայկական հռչակեալ ճարտարապետութեան եւ ազգային գործաւորաց վրայ ալ տխուր եւ անհամակիր տպաւորութիւն մը պիտի թողու. օտարազգի ճարտարապետներ կը համարուին նոքա եւս որ հայ ըլլալով հանդերձ իրենց օտարամոլութեան ապացոյցը կուտան օտարազգի գործաւորաց լինելով ճարտարապետք, եւ Հայաստանցի հայուն ո՛չ. զի պանդուխտ Հայաստանցին նոցա աչքին կոյտ եւ անկարող համարուած է՝ զի գծուծ երեւոյթ մը կը կրէ. բայց թող լաւ խորհին այդպէս կարծողներ թէ երբ Ազգ. ճարտարապետք եւ Ազգ. մեծատունք այդչափ օտարամոլութենէ բռնուած են, ո՞վ պիտի քաջալերէ եւ լաւ վիճակի մը վերածէ. եթէ այդ ցնցոտիներն ալ մնացած է պանդուխտ հայ արհեստաւորին վրայ, նա ալ համարձակութեամբ կ'ըսեմ թէ շնորհիւ Թուրք էֆէնտիներու է որ գնահատած են հայոց հաւատարիմ աշխատութիւններն. եթէ ո՛չ, Պոլսեցւոց հայոց այս ցաւալի օտարամոլութեան պատճառաւ (բացառութիւնն յարգելով հանդերձ) թերեւս մուրացկանութեան ալ ստիպուէր հայ արհեստաւորն, որ իւր ամէն յոյս Պոլսոյ ազգայնոց վրայ դրած է. ինչ որ է, այս տխուր հանգամանաց վրայ ունինք երկա՛ր չափ երկա՛ր գրելիք, բայց շատ չ'ծանրանալ խոհեմութիւն է այս կէտիս վրայ, վասն զի հայոց կեդրոնին Կ. Պոլսոյ ազգայնոց նկատմամբ լաւ գաղափար մը առաջ չ'բերեր։

Դառնանք մեր խօսքին. ազգային ճարտարապետներ ըսինք եւ պիտի ներկայացնենք աստ մի քանի անձնաւորութիւնք որոց շնորհիւն է միայն որ այսօր հայոց ժողովրդեան մէջ ճարտարապետական արհեստաւորներ կան ու կը ծաղկին ու պիտի ծաղկին եւ սոքա են միայն սիրելիք եւ յարգելիք արհեստաւոր դասուն։

Վսեմ. Սարգիս պէյ Պալեան, պետն ճարտարապետաց
Վսեմ. Յովհաննէս էֆ. Աղնաւուրեան
Յովհաննէս » Թէվֆէքճեան
Պետրոս » Նեմցէեան
Միհրան » Թրնկըրեան
Տիգրան » Ճիւալֆրեան եւ եւն

Վերոյիշեալ ճարտարապետք հանրածանօթ իւրեանց տաղանդովն կարող են ազգին եւ հանրութեան յարգանքը վայելել. եւ ի սոցանէ ո՛վ ոք ալ լինի նորա մի հրամանը կարող կը լինի հարիւրաւոր հայ արհեստաւորք ձրիաբար օրերով շաբաթներով աշխատութեան փութացնելու։

Իբր Թարգման եւ արձագանգ լինելով Զուքուր Չէշմէի արհեստաւորաց, մնամք սպասու շինութեան Ս. Փրկչի Ազգ. Հիւանդանոցի։

ՎԱՐԴԱՆ ՓԱՇԱԼԵԱՆ
Զուքուր-Չէշմէ պանդոկ

ԺԱՌԱՆԳԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

(ՓԻԼԻՍՈՓԱՅԱԿԱՆ ՎԻՊԱԿ)

Գ.(*)

Ժաք ամէն տարի կ'երթար անցունել իւր պարապուրդն այն մեծ տանը մէջ, ուր իւր մանկութիւնն անցուցած էր իւր մօր քով։ Այս ժամանակամիջոց քաղցրագոյն էր իրեն համար։ Հոն, առնթեր իւր կնոջ, որ նորա համար խանդակաթ հիացում մ'ունէր, եւ որ համարձակ կ'օգնէր նմա, նորա աշխատութեանց մէջ, Ժաք կարգի կը դնէր իւր դասախօսութեան ծանօթագրութիւններն ու կը պատրաստէր այն հատորն զոր ամ ըստ ամէ կը յանձնէր տպագրիչին երբ վերադառնար ի Բարիզ։

Այդ տարին ծանր զբաղումներ չունէր նա. Ց'Ալոգեան հոգեբանական ժառանգականութեան մակագրեալ իւր նշանաւոր երկասիրութիւնն հրատարակուած էր արդէն երեք տարիներէ ի վեր, եւ խնդիրը կը կայանար միայն՝ լրնթացս տարւոյն պատահեալ նորանոր գիտողութիւններն դասաւորել յաջորդ տպագրութեան մը համար, եւ փորձառութենէ ներշնչեալ մի քանի մասնակի փոփոխութիւններ մուծանել նոյն երկասիրութեան մէջ։

Ուստի իւր այս պարապոյ ժամանակէն օգուտ քաղեց, իւր գրքերն վերստին աչքէ անցնելու, իւր թղթերն կարգի դնելու եւ ապրելու համար մի քիչ խոհուն էակին այն վաղեմի բարեկամաց՝ այսինքն յիշատակաց հետ։

Իւր աշխատութեան սենեկին մէջ, Ժաք ունէր Լուդովիկոս ԺԶ.ի ձեւով շինուած փոքրիկ գրասեղան մը, որ տարօրինակ հակապատկեր մը կ'ընծայէր սենեկին անշուք կարասեաց հետ. Վարդափայտէ գեղեցիկ կահ մ'էր այն՝ պղնձի զարդերով դրուագեալ Գաֆֆիէրիի ձեռամբ՝ որ աւելի պիտի պատշաճէր սիրուն կնոջ մը արդուզարդի սենեկին, քան թէ գիտնոյ մը աշխատանոցին։ Ճշմարիտ սէր մը ունէր այս կահուն վրայ. հոն կը պահէր նա իւր ամենէն թանկագին թղթերն, եւ չէր կրնար ակնարկել յայն առանց ունենալու շրթանցը վրայ ժպիտ մը եւ աչացը մէջ արտօսր մը, զի այդ գրասեղանն իւր մօր սեպհականութիւնն եղած էր, եւ իւր մայրն իրեն կտակած էր զայն, անուշ վստահութեամբ թէ այսպէս իւր որդին միշտ պիտի պահէր զայն, եւ ի տեսիլ նորին՝ զինքն ի յուշ պիտի ածէր։

Երեկոյ մը երբ ժամերով անցելոյն յիշատակաւ կ'ապրէր, անզգուշութեամբ խաղցուց զսպանակ մը որ ցայն վայր իրմէ վրիպած էր, եւ՝ գրասեղանին ներքնակողմը ծածկեալ գզրոց մը բացուեցաւ. հոն գտաւ Ժաք կազմեալ փոքրիկ տետրակ մը, որ երկար տարիներէ ի վեր հոն մնացած կ'երեւէր, զի թուղթը դեղնած էր. բացաւ զայն եւ առաջին էջէն՝ ճանչցաւ իւր մօր ձեռագիրն։

Այս առաջին էջին ընթերցումն՝ որ եղերական պատմութեան մը խորհրդաւոր յառաջաբանն ըլլալ կը թուէր, խորապէս յուզեց զԺաք. Երբ զայն աւարտեց, կանգ առաւ վայրկեան մը բոլորովին տժգունած, հարցնելով իւրովի թէ պէ՞տք էր շարունակել ընթերցումն, ահաւոր յայտնութիւն մը նախազգալով. Բայց այս վարանումն երկար չտեւեց։

—Կարդանք, ըսաւ նա, ամեն բանէ յառաջ պէտք է գիտնալ։

Այդ տետրակ չ'էր օրագիրն գրագէտ կնոջ մը, որ օրն օրին ի գիր կ'առնու իւր խորհրդածութիւններն յետնոց աւանդելու համար. Տիկին Բորդէօյլ շատ համարած էր յիշել միայն իւր կենաց գլխաւոր դէպքերը մի քանի հակիրճ պարբերութեամբք. Նախ՝ իբրեւ բաւական հեռաւոր ժամանակներու մէջ գործածած էր նա այդ տետրակը. կ'ըսեն թէ երջանիկ ժողովուրդները պատմութիւն չունին. միթէ նոյնը չ'ե՞մք կարող ըսել երջանիկ մարդոց նկատմամբ եւս. Յետոյ, առ սակաւ սակաւ թուականք իրարու կը մօտենային. տեսակ մը անձկութիւն կը սկսէր յերեւան գալ, եւ վերջապէս 18.. տարւոյն Յունվար ամսուն մէջ կը տեսնուէր սկզբնաւորութիւնն այն տըխուր պատմութեան, որ վերջացած էր խեղճ կնոջ մահուամբ։

«Զգիտեմ ինչ որ կ'անցնի, կը գրէր նա, ու չեմ կրնար սահմանել ի՛նչ որ կը զգամ. Ոչ ինչ փոխուած է կենացս մէջ, եւ սակայն ինձ կը թուի թէ ամենայն ինչ փոփոխեալ է. Չեմ կարող ըսել թէ այս յուզումն յի՞ս թէ իմ շուրջս տեղի կ'ունենայ։»

10 Փետրվար

«Տխուր խելամուտ կը լինիմ ահա, որ զգացած անձկութեանս պատճառն նոյն իսկ ամուսինս է. Ինձ համար սակայն նա միշտ մի եւ նոյնն է. Միշտ այն ցուրտ, այլ սքանչելապէս քաղցրաբարոյ բնաւորութեան տէրն է նա, որ շնորհիւ կը շահի ամենուն համակրանքն։ Այսու հանդերձ իւր վարմունքին մէջ չգիտեմ որպիսի՛ չփոթութիւն մը կայ, զոր մեկնելու անկարող եմ։ Ստոյգն այն է որ խորապէս յուզեալ եւ դառն տըխրութեան մը մատնեալ կը զգամ զանձս։»

25 Փետրվար

«Ի զուր կը դիտեմ, չեմ կրնար բան մը կռահել. Սառնեղէն պատ մը կը բարձրանայ երկոցունցս մէջտեղ, եւ սակայն իմ վերայ որ եւ է փոփոխութիւն չկայ։»

22 Մարտ

«Մեր վիճակն միշտ մի եւ նոյնն է, եւ վայրկեան առ վայրկեան կը հարցնեմ իւրովի թէ արդեօք ուղեղս հիւանդ է. Բայց ոչ, չեմ զառանցեր. Երէկ ի միասին պտոյտէ դարձած էինք. իբր կը պատմէի Պրն. Տը Բռալի հետ որ իւր բարեկամն է, չմտադրեցի որ ամուսինս նայուածքն ինձ սեւեռեալ էր. եւ եթէ երկբայութիւն մ'ունեցած ըլլայի, այդ նայուածքն ինքնին բաւական էր անհետացնել զայն. իւր աչաց մէջ խորին զայրոյթ մը կը փայլէր. —Այդ ո՞ւր կը նախանձի. Ո՞հ որքա՛ն փափաքելի էր ինձ այդ. քանի՜ն դիւրին պիտի լինէր ինձ չիջուցանել այդ նախանձն, ոչ մի պատճառ մ' իսկ տուած չեմ..... Ստուգիւ չափազանց կը տառապիմ. պէտք է որ հետը խօսիմ. այո՛, պիտի խօսիմ։»

2 Ապրիլ

«Ի զուր փորձեցի բացատրութիւն մը առնուլ. Հազիւ թէ խօսիլ սկսած էի, եւ ահա ընդմիջեց զիս.—Ստուգիւ, սիրելի՛ս, ըսաւ ինձ այն պաղ ձայնով զոր այժմ գրեթէ միշտ ունի, չգիտեմ թէ ի՛նչ ունիք եւ չեմ հասկնար թէ ի՛նչ կ'ուզէք ըսել ինձ։— Այլ եւս չհամարձակեցայ շարունակել։»

8 Մայիս

«Քանի մը օրերէ ի վեր, իւր սովորաբանական փորձերուն մէջ խորասուզեալ՝ դուրս չելներ բնաւ իւր աշխատանոցէն. Այսօր ներս մտայ, երբ կ'աշխատէր. հետս չխօսեցաւ թէեւ, բայց մանաւանդ ուրախութեամբ մը նայեցաւ ինձ. Տժգունիլս զգացի։»

15 Մայիս

«Այլ եւս տեղի չկայ խաբուելու. այս քանի՛ անգամ է որ դէպ ու դէպ ինձ նայելուն կը հանդիպիմ. ա՛լ անկարելի է ինձ խաբուիլ. այդ նայուածքին մէջ ատելութիւն կայ. կը նշմարէ սարսափս ու հաճ եւ գոհ կ'երեւի ընդ այն։»

2 Յունիս

«Ոչ եւս գիտեմ թէ ի՞նչ պէտք է ընել, կը փախնիմ. կ'ատէ զիս, այլ չգիտեմ ինչո՞ւ. Իւր ատելութեան պատճառն թէեւ անյայտ է ինձ, բայց տարակոյս չունիմ այդ ատելութեան վրայ. Ինձ կը թուի թէ այժմ ամեն բան կը կարդամ իւր աչաց մէջ, իբրեւ գրքի մը մէջ՝ զոր ես միայն կրնամ հասկնալ։»

7 Յունիս

«Գլխուս եկածն սոսկալի է. Այս առաւօտ, արիութեամբ վառեալ, կ'ուզէի անպատճառ բացատրութիւն մը ստանալ իրմէ, ուստի նորէն մտայ իւր աշխատանոցն, գիտնալով հանդերձ որ իւր աշխատութեան միջոցին չախորժիր անհանգիստ ըլլալ. կ'ուզէի սակայն այս վիճակին վերջ տալ. Դէպ ի նա յառաջացայ. շարժմամբ մը կեցուց զիս. «Մէկ պահիկէն, ըսաւ. քանի մը բոպէ հոն հեռացէք ինձ աւարտելու համար սկսած աշխատութիւնս.» Յետոյ սրուակի մը մէջ կաթեցնելով անգոյն հեղուկ մ'՝ զոր նոր պատրաստած էր, զայն շնչել տուաւ միայն այն կատուներէն, զորս կը գործածէ իւր անդուլ փորձերուն համար. (այս խեղճ կենդանիք միշտ դժգոհ եղած են ինձ). կատուն շանթահար ինկաւ. Այն ատեն սոսկալի նայուածք մը նետեց վրաս. հասկցայ որ ի մահ դատապարտեալ էի. Բառ մը անգամ իրարու հետ չ'փոխանակեցինք, եւ սարսափահար դուրս ելայ սենեկէն։»

10 Յունիս

«Զգիտեմ այլ եւս թէ ինչպէ՞ս կ'ապրիմ.... կ'սպասեմ... եւ մահն է որուն կ'սպասեմ. Ի զուր կը հարցափորձեմ զանձնս թէ ի՛նչ պարտիմ ընել. Մատնե՞լ զնա. այլ ո՞վ պիտի հաւատայ ինձ. ո՛չ ապաքէն զիս խենդ պիտի համարին. Եւ յետոյ, եթէ ինձ հաւատան իսկ, կրնա՞մ միթէ այդ արատն ընել մե՛ր անուան, որդւոյս անուան. Բա՛ւ։»

16 Յուլիս

«Մանրապէս հիւանդացայ. Ոչ ոք կրցաւ հասկնալ հիւանդութեանս պատճառն. Ինքն իսկ Տօքդէօր Վարէն խաբուեցաւ. Քնափութեան մը, տարօրինակ խոնջութեան մը մատնուած էի, որուն չէի կրնար յաղթել. ինձ կը թուէր թէ մահուամբ եւեթ կրնար վերջանալ այդ. Սակայն երիտասարդութիւնս եւ զօրաւոր կազմս յաղթանակեցին հիւանդութեանս... Թոյնին քանակութիւնն այնչափ մեծ չէր։»

5 Օգոստոս

«Եթէ ցայժմ կարենայի տարակուսիլ, այլ եւս չպիտի տարակուսէի. Տեսայ որ ամուսինս ինձ սահմանուած ըմպելիքի մը մէջ մի քանի կաթիլ չգիտեմ ի՛նչ հեղուկ կաթեցուց. Ձեռքս պարպեցի ու լռեցի զաւաթն որպէս զի մարդ հասու չլինի սոյն գաղտնեաց. Անգամ մըն ալ ազատեցայ, այլ մինչեւ յե՞րբ. Աւա՛ղ, ինչո՞ւ չմեռայ նոյնհետայն առաջին անգամուն։»

25 Օգոստոս

«Կը զգամ որ վերստին պիտի բռնուիմ այն թմրութենէն, զոր այժմ քաջիկ կը ճանաչեմ. Դարձեալ ոչ ոք բան մը պիտի հասկնայ, եւ այս անգամ, վերջինն պիտի լինի. Պիտի մեռնիմ եւ գրեթէ ուրախ եմ ընդ այդ, զի վեց ամիսներէ ի վեր չափազանց տառապեցայ. Այս աշխարհի մէջ ոչ ինչ մորմոք կը պատճառէ ինձ, բաց ի քէ՛ն, որդեա՛կ իմ Ժաք, հէ՛ք որդեակ իմ Ժաք. Մնա՛ս բարեաւ։»

Դ.

Ժաք կանգ առաւ սարսափահար՝ սարսռալից. քիրտն ցուրտ շողայր ի ճակատուն. Անկարող էր նա իշխել այլ եւս իւր կամաց. Եթէ մէկը ներս մտնելու ըլլար այդ վայրկենին, թերեւս ի դուրս բերէր այն գաղտնիքն, զոր հարկ էր իրեն թաղել իւր հոգւոյն խորը. այնքա՛ն կորուսած էր նա իւր բանականութիւնը. Վերջապէս բազմոցի մը վրայ ինկաւ եւ հոն մնաց հարուստ մի ժամ անբարբառ՝ անշարժ՝ ապշեալ ընդարմացեալ՝ անկարող բոլորովին՝ յանակնկալս երեւան ելնող այդ աղէտից վրայ խորհելու։

Բուռն ճիգ մը հարկ եղաւ իրեն վերստանալու համար իւր մտաց զգաստութիւնն. եւ յաջողեցաւ իսկ, զի արի հոգւոյ մը տէր էր, եւ առանց վարանելու, առանց լինելու ի խնդիր որոնելի պատճառանաց, ճակատեցաւ դէմ ընդ դէմ իւր նոր վիճակին. «Նախ քան զամենայն, ըսաւ ինքնին, հարկ է որ ես միայն գիտնամ զայս. Ամենէն գաղտնի պէտք է մնայ այն սոսկալի փոփոխութիւնը, զոր անցեալն յանկարծ ակի բերաւ կենացս մէջ։» Եւ այնպէս իմն յարդարեց իւր դէմքն, որ ոչ ոք կրցաւ գուշակել ճշմարտութիւնն. Խորագին դիտող մը պէտք էր նշմարելու համար իւր կենցաղին մէջ ինչ ինչ աննշան փոփոխութիւններ. Իւր կինն իսկ չկրցաւ բան մը կռահել հակառակ այն մեծ սիրոյն, զոր կը տածէր առ նա. Իրեն համար միշտ հեզահամբոյր եւ գորովալից էր Ժաք. միայն ոչ եւս կը ժպտէր. կարծ իմն տխրադէմ եղած էր.

Այժմ, պատճառանօք աշխատութեան, ժամերով կ'առանձնանայր ու կը մտածէր.

Այս ամենն ստո՞յգ էր ուրեմն. Դըժնդակ զառանցանաց խաղալիկ եղած չէ՞ր արդեօք. Կարելի՞ էր միթէ որ այդ պժգալի ոճրագործութեան հեղինակն իւր հայրն եղած ըլլար, զոր այնքա՛ն յարգած ու սիրած էր, եւ որոյ յիշատակին համար անկեղծ ու խորին մեծարանք մը ունէր. Չէր կրնար հաւատալ այդմ. անդունդական երազ մը երազած էր.

Եւ հարկ եղաւ իրեն կրկին եւ կրկին ընթեռնուլ այն տխրագգած տողերն՝ զորս իւր մայրն իրեն թողած էր, բաշ հաւաստելու համար թէ անողոք իրականութեան հետ էր իւր գործն.

Յետոյ առ սակաւ սակաւ թողլով անցելոյն այս աղետալի դէպքն, առ ի խնդիր հետեւանաց նորին, իւր մտածումն իւր իսկ անձին վրայ դարձաւ. Ա՛յդ էր ուրեմն այն բարոյական ժառանգութիւնն, ընդ որ այնքան հըպարտ էր. այդ որի՞ն էին ուրեմն այն ընտիր սերմերն, զորս ինքն ալ՝ օր մը՝ պիտի աւանդէր իւր զաւակաց. Իւր հայրն ոճրագործ մըն էր. ուրեմն ոճրագործութեան տարրն կար նաեւ յինքեան.

Այս գաղափարն մանաւանդ դառն էր իրեն. Ոչ միայն իւր որդիական սէրն կ'անհետանայր ի սպառ, ոչ միայն պարտ էր փորձել, եթէ կարելի լինէր, ջնջել իւր հօր անունն իւր անցեալէն, այլ նա մանաւանդ կը զգար թէ ապագան ի վտանգի կայր. Փիլիսոփայական այն մեծ վարդապետութիւնն՝ զոր ի լոյս հանած էր, կը ճնշէր իւր միտքը.

Բարեբաղդաբար, այդ վարդապետութիւնն իրեն յայտնելով հանդերձ ճշմարտութիւնն, կ'ընձեռէր նաեւ զէնքեր պատերազմելու համար.

—Այո՛, կ'ըսէր ինքնին, սերմերն կան յիս, բայց չպիտի աճին. միջավայրը նոյն չէ, եւ բաց յայսմանէ, այժմ որ իրազեկ եմ, պիտի հսկեմ. ի լռութիւն պիտի մատնեմ չար բնազդումներն, եւ եթէ չկարենամ բնաջինջ ընել, գէթ ծիւրման պիտի ենթարկեմ զայնս. Հոս չկայ բնաւ հոգեբանական արատ. հայրս ոճրագործ մըն էր, լա՛ւ, իւր սիրտն ախտաւոր էր, բայց իւր բանականութիւնը բացարձակ էր. իւր հոգին ապականեալ էր, առողջ եւ անեղծ պիտի մնայ իմս, զի այսպէս կ'ուզեմ.

Եւ քիչ քիչ քաջալերեցաւ. այս նոր վիճակին կ'ընտելանայր. իւր որդիական բովանդակ սէրն իւր մօր յիշատակին ընծայելու կը սովորէր.

Սակայն իւր բոլոր ճգանց հակառակ չէր կրնար վանել մտքէն իւր հօր յիշատակն ալ. Իւր հօր պժգալի ոճիր մը գործած ըլլալուն վրայ, աւա՛ղ, չէր կրնար երկբայիլ. բայց այդ ոճրագործութեան շարժառիթն անյայտ կը մընար իրեն. Առ իմէ՞ այդ վայրագ ատելութիւնն, որ յանկարծ կը յաջորդէ բազմամեայ սիրոյ եւ աղապատանաց.— Այս հարցումն անպատասխանի կը մընայ, եւ Ժաք կ'ստիպուէր ի բաց թողուլ մի զմիոյ կնի այն ամեն մեկնութիւններն, որք կը ներկայանային իւր մտաց.

Եւ սակայն ինչպէ՛ս ընդունիլ որ այդ իմաստուն, խոհական եւ ուղղադատ անձը կարենայ գործած ըլլալ այսպիսի գարշելի ոճիր մը առանց շարժառիթ. Անշուշտ ունենալու էր շարժառիթ մը, բայց ո՞րն էր. Թերեւս նախանձ—Այո՛, այդ ըլլալու էր.

Այն ատեն Ժաք վերստին ընթերցաւ Մարտ 22ի այն ծանօթութիւնն, յորում իւր մայրը կ'ըսէր թէ առաջին անգամ կը հանդիպէր ամուսնոյն զայրագին իւր վրայ սեւեռեալ նայուածքին, երբ Պրն. տը Բռալի հետ կը պարապէր.

Ուրեմն նախա՛նձն էր ոճրագործութեան շարժառիթն,—Նախանձն, այո՛. որ թէեւ իրաւացի չէր, այլ սակայն կուրացուցած էր այդ մարդն, որոյ առերեւոյթ սառնութիւնը կը քօղարկէր կրքոտ բնաւորութիւն մը. Այսու հանդերձ ինքն ալ կը ճանչնար այդ կիրքն, եւ եթէ երբեք ինքն ալ տարակուսէր իւր կնոջ հաւատարմութեան վրայ, կրնա՞ր այժմէն գուշակել թէ ի՛նչ որոշման պիտի յանգէր. Այո՛, ճշմարիտն այս էր. եւ եթէ ոճիրն ի բաց այսու նոյնչափ պժգալի կը մնար, գէթ անոր շարժառիթը վեհ էր. եւ եթէ իւր երակացը մէջ հոսող արիւնն եղեռնաւոր էր, գոնէ անարգ չ'էր.

(Ռէմի Բոլէտէ ի Լէժէռէ)

Թարգմ.

(Մնացեալը վաղը) Ց. ԷՏԻԼԵԱՆ

---

[*] Շարունակութիւն երեկի թուէն.

ԱԶԴ
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ կարող է երկաթուղեաց յառաջիկայ վիճակահանութեան բաղդատոմսերէն գնել Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ գրասենեկաց մէջ, ամեն օր, ժամ 10 էն մինչեւ 3 ½ (Ը. Ե).

1534

ԼՈՒԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ, ԹԱՆՋՔ

ԱՐԷՐԻԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՆ յոյժ ճանչցուած են գերազանց դարման մը ընդդէմ լուծողութեանց, փորքշութի, թանչքի, արիւներթութեանց եւայլ։

ԱՐԷՐԻԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՆ ընդունուած են նշանաւոր բժիշկներէ մայրաքաղաքիս եւ օտար երկրաց մէջ եւ կը գործածուին շատ հիւանդանոցներ։

Արէրիի դեղահատներուն ֆօրմիւլն յանձնուած է Բարիզի բժշկական Ակադեմիային եւ Թուրքիոյ քաղաքային բըժշկական խորհրդին. այս վերջինն արտօնած է Պ. Արէրիի այդ դեղահատները պատրաստելու եւ վաճառելու իրաւունքը։

Ընդհանուր կեդրոնատեղին է Դեղարան ՎԷԼԻՑ, Ղալաթիա, եւ մայրաքաղաքիս գլխաւոր դեղարանները։

1870

Կ. ՑԷՍԼԻՔԷՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԽԱՎԼՈՒԻ
Քալբաքճըլար-պաշը Սէֆէթճի խան Թ. 16
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ
Մահմուտ-փաշայի գլուխ Թարագճիներու կարգը Թիւ 218
ԳՈՐԾԱՐԱՆ՝ ՊՐՈՒՍԱ ԿԷՅՎԷ-ԽԱՆ

Սոյն բազմամեայ վաճառատունն որ ցարդ մեծաքանակ միայն կը վաճառէր հրապարակի վրայ, մատակարարելով գլխաւորապէս Շուկայի խանութպանները, այս անգամ որոշած է նաեւ փոքրաքանակ ի վաճառ հանել իւր ապրանքներն։

Ասի ճշմարիտ բաղդ մ'է անշուշտ ամեն անոնց որք հարսանեաց, ծովու եղանակի, կամ ո եւ է առթիւ խավլուի, պուռնուզի եւ սոյն ճիւղի վերաբերեալ ապրանաց գնման համար, Շուկայի խանութպաններու ձեռք իյնալով թէ՛ ընդհանրապէս ապրանաց լաւը չեն գտներ եւ թէ բարձր գիներ կը վճարեն։

Տեարք Կ. Ցէսլիքէնեան եւ ընկերք նոյն իսկ իրենց գործարանին արտադրութիւններն ի վաճառ հանելով, բնականաբար այնպիսի համեստ գներ կըրցած են սահմանել որոց կարելի չէ մրցիլ։

Վաճառատանս նշանաբանն է ուղղութիւն, ապրանաց ընտրութիւն եւ գներու չափաւորութիւն։

1878 7—20

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔՈՆՍՈԼԻՏԻ ՊԱՐՏՔ

1881 Դեկտեմբեր 8|20 ի Կայսերական Իրատէով թողեալ հասոյթք

Է. ՏԱՐԵՇՐՋԱՆ-ՅՈՒՆԻՍ 1888

	ՀԱՍՈՅԹՔ	Զուտ հասոյթ գաւառ. վարչ.	Ընդհ. տնօրէնութեան կողմէ վճարեալ ծախք	ԶՈՒՏ ՀԱՍՈՅԹՔ Գաւառական եւ կեդրոնական վարչութեան			
						Նախորդ ամիսներէն	Գումար մինչեւ 1888 Յունիս 30
		Դրուշ	Դրուշ	Դրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վեց անուղղակի տուրք	Ծխախոտ (յետնեալ տրոց գանձումն)						
	Աղ						
	Դրոշմ	9,263,877 53	230,629 21	9,033,248 32	88,311 50	186,688 07	274,999 57
	Ոգելից ըմպելիք						
	Ձկնորս						
	Մետաքս						
Ծխախոտ	Հասոյթք Ռէժիէն(*)	18,750,000 …	…	18,750,000 …	187,500 …	187,500 …	375,000 …
Զանազան հասոյթք	Հարկ Պուլկարիոյ փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդէն առնուելիք 100,000 Օսմ. լիրայով՝ մինչեւ ցորոշումն յիշեալ հարկին	1,128,847 09	…	1,128,847 09	11,069 18	34,404 33	45,473 51
	Յաւելուած Կիպրոսի հասութից փոխանակեալ ծխախոտի տասանորդին յաւելուածով, կամ Մաքսատան վրայ փոխանակագրէ գոյանալիք 130,000 Օսմ. լիրայով	…	…	…	…	…	…
	Արեւելեան Րումէլիի տարեկան հարկէն	1,266,886 …	…	1,266,886 …	12,668 86	38,006 58	50,675 44
	Թէմլիքէի տուրք, Մաքսատունէն փոխանակագրով վճարելի	…	…	…	…	…	…
	Սերպիոյ, Գարատաղի, Պուլկարիոյ եւ Յունաստանի բաժին ինկած պարտք	…	…	…	…	…	…
	Գումար	30,409,610 62	230,629 21	30,178,981 41	299,549 54	446,598 98	746,148 52
Զանազանք	Պատրաստ դրամներէ առնուած շահ	…	…	…	…	…	…
	Լումայաշահ (աժիօ) դրամոց փոխանակութեան վրայ	…	…	…	+489 72	—884 29	—394 57
	Ընդհ. գումար	30,409,610 62	230,629 21	30,178,981 41	300,039 26	445,714 69	745,753 95

	Դրուշ	Օսմ. ոսկի	Օսմ. ոսկի
Վճարեալ գումարք կայսերական իրատէին 10 եւ երկու յօդուածներով նախատեսեալ արժէթղթերուն ի հաշիւ		…	…
Քօնսօլիտէ պարտուց տոկոսին համար Եւրոպա ղրկուած եւ Կ. Պոլիս վճարուած գումարք		377,224 47	…
Օսմանեան Ընդհանուր Պարտուց Վարչական Խորհրդին ընդհանուր ծախք		7,601 62	…
Օսմ. Կայսերական Պանքան դրուած ոսկեդրամ		66,209 83	…
» » » » փոխանակելի դրամ	30155,003 48	293,846 62	…
Կեդրոնական վարչութեան սնտուկին մէջ ոսկեդրամ		…	…
» » » » փոխանակելի դրամ	88,033 11	871 41	…
			745,753 95

Ի Դիմաց Վարչական Խորհրդոյ
Վաւերացեալ ճշդութիւնն ըստ տումարաց
Նախագահ (Ստ.) Վ. ՔԱՅԼԱՐՏ
Խորհրդական Պատուիրակ (Ստ.) ՄԱՆՔԱՐՏԻ

Կ. Պոլիս, 7/19 Յուլիս 1888 (Կնք.)

846

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետեարք Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 16,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 1799

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍԻՒԱՆ և ԸՆԿ. միակ գործակալք ի Պոլիս և ի Շրջակայս
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական Թղթատան վերեւ։

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Հայվանաթը միրիյէ իչին միւպայեա օլունաճագը էվվէլճէ իլան գըլընան խիւզ խիրմի պին ճէտիտ գանթար սամանըն պէհէր գանթարը օն իւչ դուրուշա թալիպի էօհտէօինտէ օլուպ, թէմմուզըն օն իւչիւնճիւ չարշէնպին կիւնիւ գարարը գաթիսի միրիյէճէկինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ խիւզտէ պէչ թէնզիլի գապուլ օլունաճաղընտան, իհաալէյէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

23 Հազիրան 304 — 1951
Նօ. 5 — 2—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Նիզամիյէ էրզագ անպարը իչիւն միւպայեա օլունաճագ պէշ խիւզ պին քիլօտան ալթը խիւզ պին քիյօյա գատար Սիպիր ճաղըն իչպու թէմմուզը րումինին օն իւչիւնճիւ չարշէնպին կիւնիւ գարարը գաթիսի միրիյէճէկինտէն վէ իրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրիւր իտէճէք ֆիյաթտան խիւզտէ պէշ թէնզիլի գապուլ գըլընաճաղընտան, իհաալէյէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

23 Հազիրան 304 — 1952
Նօ. 6 — 2—3

[illegible]

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Ժ. ԱԼԷՔՍԵԱՆ

Մատակարար Օսմանեան Ծովային Նախարարութեան
(Գալաթիա, Ճէլալ Պէյ խանի դէմ, Թիւ 2)

Ըստ խնդրանաց արգոյ յաճախորդացս, այս անգամ մթերանոցիս մէջ ճիւղ մը հաստատած եմ լուսանկարչաց վերաբերեալ ամեն պիտոյից համար. Յաճախորդք խիստ գոհ պիտի մնան թէ՛ վաճառոց մաքրութեան եւ թէ գնոց չափաւորութեան մասին. Վաճառատանս մէջ կը գտնուին Մոնքօվէնի չոր բլաքները նոյն իսկ Բարիզի հռչակաւոր տան՝ Վիէննայի եւ Բարիզի ցուցահանդէսներէ ոսկի եւ արծաթ շքադրամներով օժտեալ է՛ Ֆայէրի չոր բլաքներն որ Պոլսոյ մէջ գտնուած բոլոր բլաքները կը գերազանցէ, ինչպէս Պոլսոյ պատուարժան լուսանկարքը փորձով հաստատած են. Կը գտնուի օպժէքթիֆ, շանպըր նուար եւ քասէթ, ալպիւմէնի լաւ տեսակ թուղթեր, բռոմըրէ եւ ապակի եւ քարթօն տիւպէ, քիւվէթներ, մանիէզիումի լամբեր եւ գունաւոր լապտերներ ու շաչէներ եւ ամեն տեսակ դեղօրայք.

Ֆայէրի բլաքները փորձել ուզող Պոլսոյ եւ գաւառաց լուսանկարք կրնան օրինակ ստանալ ձրիաբար եւ անձամբ փորձել սոյն բլաքները.

Մթերանոցս Ֆայէրի եւ Մոնքօվէնի Բլաքներուն Պոլսոյ եւ Արեւելեան Րումէլիի համար միմիայն կեդրոնատեղին է. 1663

ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ

Ի ՊԱՑՔԷԼ ՀԱՌԻՋ
ՖԻՆՃԱՆՃԸԼԱՐ ՅՕԿՈՒՇՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Սոյն կազմատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայք որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳՆԵՐՈՎ

ՏԻՖԹԵՐ գոյնզգոյն և հասարակ ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականական եւ ԱՋԷՆՏԱՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր.

Յաճախորդաց դիւրութեան համար կազմատունը ունի իրեն կցորդ վաճառատուն մը Թիւ 27 Ֆինճանճըլար-Եօգուշը, ուր կ'ընդունին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ընտիր Թուղթ գրիչ, թանաք, պայուսակ, գրապանակ եւ եւն. 736

Արտօնատէր Օ. ՏՈՒՍԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

L'AVENIR DES FAMILLES Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ

ԸՆՏԱՆԵԱՑ ԱՊԱԳԱՅՆ

Ապահովագրական փոխադարձ Ընկերութիւն՝ Դրամագլխոց վերակազմութեան համար 1880ին կազմեալ՝ ի Լիոն նօտար Միրիֆիօ տը Պէլէժի առջեւ պայմանագրով
Ընկերութեան կեդրոնատեղին է 61, Ռէփիւպլիք փողոց 61—Լիոն (Ֆրանսա)

Ապահովագրեալ դրամագլուխք 55 միլիոն ֆրանք

Մինչեւ ցայսօր եղած վճարմունք ,000,000 ֆրանք

Տարին չորս վիճակահանութիւն՝ Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս և Հոկտեմբեր

Վարչական խորհուրդ. Պ. ՀԻՎՈՒ, բժիշկ ի Լիոն, Նախագահ.
Պ. ԱԼԼԻԷ, նախկին տնօրէն, Հիմնադիր ընկերութեան, ի Լիոն.
ՕՏԻՖՌԷ, նախկին հաշուակալ չորրորդ շրջանակի ի Լիոն.
ՊՈՒ, հասութատէր ի Լիոն. ԳԼԷՍԱՔ կալուածատէր ի Լիոն. ՊԱՌԴԷԼ կալուածատէր ի Լիոն. ՌՈԹ, հասութատէր ի Լիոն. ԺԷՆԷՆ, ի Լիոն. Պ. Ժ. ԳԱՃԷՆ, հաշուակալ ի Լիոն, հաշուեքննիչ. Պ. ԱԼԼԻԷ, տեսուչ պատուիրակ, ընդհանուր տնօրէն.

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեան, սերտ զարգացում մ'ունեցած է. Իւր նպատակն է որոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն, կանխավճարներու հաւանականութեամբ.—Մուրհակներ կու տայ թէ՛ ի փոխարէն միակ վճարի մը և թէ ամսական համեստ վճարներու (կարելի է ստորագրուիլ ամսական մինչեւ մէկ ֆրանքէ սկսեալ). Ապահովագրեալներ ունինք որոնք մէկ ֆրանք մը վճարած էին և երկու հարիւր ֆրանք ստացած են.

Վճարմունք կը կատարուին վիճակահանութեամբք, որք երեք ամիսն անգամ մը տեղի կ'ունենան ի կեդրոնատեղին ընկերութեան, ի ներկայութեան վարչական խորհրդին և ջահակիրներու, հաշուական այնպիսի գործողութեամբք զորս ամեն մարդ կրնայ ստուգել.

Ընկերութեան գործառնութիւններն պէտք չէ շփոթել վիճակահանութեանց հետ ուր տոմսերը բնաւ արժէք չունին վիճակահանութենէն յետոյ. Մեր մօտ, ընդհակառակն, ամենուն ալ վճարմունքն ապահովեալ է, քիչ մը կանուխ կամ քիչ մը ուշ, ըստ դիպուածի.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹԻՒՆՔ

Ընկերութեանս գործառնութիւնք բազմադիմի են, ինչպէս Շարժական արժէից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կորուսեալ դրամագլխոց մը վերակազմութիւն, Երաշխաւորութիւնք և Գլխավճարք փոխառութեանց և [illegible] և Վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, Մանկանց համար Օժիտք, Զինուորական [illegible] ծերութեան համար, [illegible] եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամեն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն.

Այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար, Ընկերութիւնս հաստատած է զանազան սակագներ որոց վճարմունք տեղի կ'ունենան առաւել կամ նուազ մերձաւոր ժամանակաց մէջ, ըստ բաղձանաց ապահովագրելոց.

ՍԱԿԱԳԻՆ Ա.

Ամսական 1 ֆրանք, որ վճարուի միայն 60 ամիս, իրաւունք կու տայ 1000 ֆրանքի մուրհակի մը 10 թիւերով որոց ամենքն ալ հաւասարապէս կը մասնակցին ամեն բաշխման, մինչեւ ամբողջովին վճարումն 1000 ֆրանքին. Մարդ կրնայ ստորագրուիլ այնչափ անգամ 1000 ֆրանքնոց մուրհակի որչափ ամսական վճար մէկ ֆրանքնոց.

5 ֆրանքի ամսական բաժին մը, որ 60 ամիս վճարուի, իրաւունք կու տայ, ըստ ընտրութեան ստորագրողին, 5000 ֆրանքի ընկերութեան արժեթղթի մը, կամ միմիայն 3000 ֆրանքի և Լիոն քաղաքի պարտաթղթի մը, որք կը մասնակցին ամեն վիճակահանութեանց և պարգեւներուն, մինչեւ անգամ 50,000 ֆրանքի բաժնին.

Ի փոխարէն ամսական հինգ ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի, ըստ իւր ընտրութեան

1. 500 ֆրանքի, առանձնաշնորհեալ մուրհակ տոկոսներով որք տարուէ տարի կ'աւելնան մինչեւ ցվճարումն, կամ
2. 5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա., կամ վերջապէս
3. 1000 ֆրանքի, Հիմնադրի մուրհակի մէկ տասներորդով.

Ծան. Անցեալ տարեշրջանին մէջ Հիմնադրի Մուրհակներն ստացան 80 ֆրանք շահաբաժին, և ներկայ տարեշրջանին մէջ, շահաբաժինք պիտի լինի 100 ֆրանք մէն մի թղթի վրայ.

Ի փոխարէն ամսական 8 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և առանձնաշնորհեալ Մուրհակի մը 500 ֆրանքէն վճարելի, և տալով տոկոսներ որք երթալով կ'աճին մինչեւ վճարման օրը.

Ծան. Կը մնայ միայն ի վճարել 1921 առանձնաշնորհեալ մուրհակ.

Ի փոխարէն ամսական 10 ֆրանքի, ստորագրողն իրաւունք ունի ըստ իւր ընտրութեան.
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Պարտաթղթի մը, կամ 1877ի Գաւառի Ֆոնսիէէն, կամ 1871ի Վիլ տը Բառիէն, կամ Վիլ տը Մառսէյլէն. (այս երեք արժէթղթեր վճարելի են 400 ֆրանքէն) կամ 1883ի Օպլիկասիոն Ֆոնսիէռ մը 500 ֆրանքնոց, կամ վերջապէս
5000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. և Խնամատարի պարտաթղթի մը, շրջաբերութիւն 1883ի.
Վերջապէս, ի փոխարէն ամսական 12 ֆրանքի, ստորագրողն ըստ իւր ընտրութեան իրաւունք ունի.
3000 ֆրանքի, Մուրհակք Սակագին Ա. ինչպէս նաեւ 1879ի Ֆոնսիէռ կամ Գոմիւնալ Օպլիկասիոն մը, վճարելի 500 ֆրանքի, կամ վերջապէս Իպօթէքէռ Օպլիկասիոնի մը (Գրէտի Ֆոնսիէն հետ միացուած և 1000 ֆրանքէն վճարելի).

ՍԱԿԱԳԻՆ Բ.

Այս սակագնոյն մէջ, Մուրհակներն 500 ֆրանքէն վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն միայն 25 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան երեք ամիսն անգամ մը վիճակահանութեամբք.—Բաժիններն ամսական են և 2 ֆրանքի. առ առաւելն կը պահանջուին մինչեւ 15 տարի. Կը դադրին երբ մուրհակը վաստկի վիճակահանութեան մէջ.

ՍԱԿԱԳԻՆ Գ.

Այս սակագնոյն մէջ, մուրհակք վճարելի են մէկ տարիէն առ առաւելն մինչեւ 12 տարուան ժամանակամիջոցի մը մէջ, կանխավճարներով որք տեղի կ'ունենան ամեն տարի Յունվարին, Ապրիլին, Յուլիսին և Հոկտեմբերին. առաւելն երկուն 100 ֆրանքէն և Հոկտեմբերինն 500 ֆրանքէն.—Ամսական բաժինները 2 ֆրանքի են և միայն 50 ամիս վճարելի են.

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Լ'ԱՎԸՆԻՐ ՏԷ ՖԱՄԻՅԼ ապահովագրական ընկերութիւն մ'է հաստատեալ ըստ հրամանագրոյն 1868 յունիսի 22ի, և հետեւապէս կը գործէ ընդ հսկողութեամբ պետութեան. Չեւր լինելով շահաբաժնական կամ առեւտրական ո և է գործէ, ո և է վտանգի ենթակայ չէ.

Իւր գանձած դրամը, ընկերութիւնը կը գործածէ Պետական Արժէթղթոց, Գանձոց Թուղթերու կամ Պետութեան, քաղաքաց և հանգստաց երաշխաւորութիւնը կրող թղթերու. Այս գումարը բաւական է ապահովելու համար իւր շրջաբերութեան հանած բոլոր մուրհակներուն վճարումն, ինչպէս որ մէն մի ստորագրող բոլորովին ապահով է ստանալու իւր ապահովագրութեանց ամբողջ գումարը.

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Էֆ. Ալպարճեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, Թիւ 40, Պաղչէ-Գաբու, Պոլիս. 1081

ԳՕՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն: —Դիմել առ գործակատարն ընկերութեան, Պ. Վ. Ուիթըլ, Ուիթըլ խան Պաղչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթէքլեանի փողոց Իզզէթ բաշա խան Թիւ 6. 686

ԲԱԱՆ ՏԱՐՕՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀՌՉԱԿԻ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐ

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ ՉԻԹԼԻՔԻ

(ՄԱՐՔ Ի ՊՐՈՒՍԱ)

[illegible]

1304 Սէֆէր 11 Թուական կայսերական իրատեով արտօնեալ—Վարժատրեալ Բարիզի, Վիէննայի, Լոնտոնի, Ֆիլատելֆիայի, Անվէրսի, Ֆրանքֆորդի ցուցահանդէսներէն.

Չիթլիի ջուրն, որ Արեւմուտքէն եկող հանքանման հանքաջրերէն գերազանց է, շիշերու մէջ կը դրուի ընդ հսկողութեամբ Տր. Ցրիկեանի, պատուիրակ ի դիմաց առեւտրական Վաճ. նախարարին։ Մէն մի [illegible] կրելու է քննիչ բժշկին ստորագրութիւնը. Հասարակութիւնը մերժելու է այն ամեն շիշերն որք չեն կրեր Պետութեան այս երաշխաւորութիւնը.

Այս հանքաջուրին յաջողութիւնն ապահովեալ է մարսողական խողովակին և լեարդին հիւանդութեանց մէջ, առազդախտի եւ յօդացաւի մէջ, շաքարախտի և փամփուշտային խօթութեանց մէջ.

Չիթլի շատ աւարուղական հանքաջուր մ'է, սեղանի համար պատուական ջուր մ'է եւ շատ օգտակար է այն պարագային յորում ջուրերը վարակեալ են համաճարակ հիւանդութեանց առթիւ, իրենց առողջութեան նախանձախնդիր անձինք ջրչեղջներու, Պէնտերու եւ այլ Ծուրերէն նախամեծար պիտի համարին Չիթլին.

Չիթլին կը դիւրացնէ մարսողութիւնն և կը կանոնաւորէ միւս բոլոր պաշտօնները. Նաեւ օգտակար է նաեւ այն պարագային երբ ջերմով սոսող մանուկները կաթէ կըտրելու է:

Չիթլին ջուրը շաբաթն երկու անգամ կը ղրկուի աղբիւրէն, այնպէս որ կարելի է միշտ լիովին թարմ վիճակի մէջ գտնել զայն ի մթերանոցս.

Կ. Պոլսոյ մէջ կը ծախուի ի կեդրոնատեղին Ընկերութեան, 13, Ճէլալ Պէյ խան, եւ ի Մահմուտիյէ—Բերա, Պ. Ալիբրանտի, դեղարան Տէյլա Ցուտա, 169—Պոլիս, Պ. Մէպիքի, դեղավաճառ, 24, Եէնի ճամի փողոց.—Պ. Թերզեան, դեղագործ, Ճզալօղլու, Պարսկական դեսպանատան մօտ.—Սկիւտար, դեղագործ ի Վէզնէճիլէր.—Ղալաթիա, Պ. Մավրոգորդօ, վաճառական, Մալթէզ փողոց, 34.—Պէշիկթաշ, կեդրոնական դեղարան.—Թէրապիա, Սամսա Սրոսորուլօ.—Պօյաճքէօյ, [illegible] Քէօխորիտի, վաճառական.—Գոտոր գիւղ, դեղարան Լէօնիտաս Անթիպա.—Իւսկիւտար, Սդավրուքի Ներբրոուլօ, դեղագործ.

Պարապ շիշերը ետ կ'առնուին. 1054

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉՔ

(1804)

Մեծ փողոց Գուլէ գաբուսու Թիւ 667

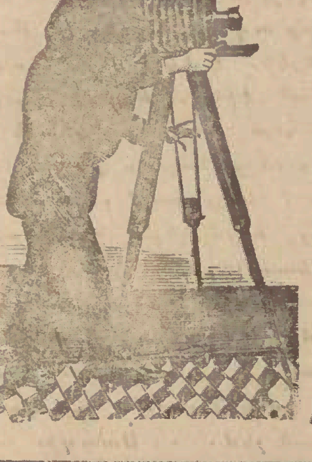

Ամէն կերպ և ամէն չափի կենդանագիրներ այսինքն Քարթ տը վիզիթ (չափաւոր) Կապինէ (խոշոր) Փանալ (մեծ); Միւնօն (փոքր) Պզտի այլ-այլ համար վայրկենական լուսանկար.

Կենդանագիրներ գրչութեամբ և ըստ վերջնագոյն կատարելութեանց յարդարուած [illegible].

Բարիզու, Լոնտոնի, Վիէնայի եւ Պերլինի մեծանուն գործատուներէն լուսանկարի մեքենաներ, գործիքներ և ամէն տեսակ նիւթեր, դեղօրայք ազնիւ գնով կը վաճառուին.

Յանձնարարութիւնք գործատանց գինով փութով կը կատարուին.

Լուսանկարչութեան վերաբերեալ նիւթերը մեզմէ գնողներուն լուսանկարչութեան ուսումն ձրիապէս կ'աւանդուի.

ԳԱՐԵՋՈՒՐ ՏԱԿԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

ՍԻՆՊԷԼՍ (ԿՐԱՉ)

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՐԻՆԻՆԿՀԱՐԻԶ ԵՂԲԱՐՑ

ԱՄԵՆԷՆ ԸՆՏԻՐ ՏԵՍԱԿ ՄԻՇՏ ԹԱՐՄ

Ընդհանուր կեդրոնատեղի Մ. ՄՈՐԻՋԻՕ ՖՐԱՆՔԼ
Վոյվոտա, Վիդալիս խան, Ղալաթիա, Ելլպէկ խանի քով

ՍԻՆՊԷԼ՝ի գործարանն, որ կը գտնուի ԿՐԱՉ քաղաքին մէջ (Խորվաթ), առաջնակարգ հաստատութիւն մ'է՝ 1852էն հիմնեալ, և Աւստրիահունգարիոյ միւս գարեջրի գործարանաց արտադրման մէջ առաջին տեղը կը բռնէ.

Սինպէլի գործարանն 1887ին արտադրած է 45,000 հեկտոլիտր. 1713

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՈՒԼՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԵՐԳԻ

Ղալաթիա Պէյօղլուք Միլլէթ խան, միջազգային Թղթատարատան վրայի յարկը

Սոյն վաճառատան մէջ չափաւոր գներով կը վաճառուին ամեն տեսակ ձերմակեղէնք, կանանց համար կրկնոցներ, տղայոց համար հագուստներ, կէս հրշագգեստներ, քոռսէներ, օժտի համար ձերմակեղէնք, բանուածքներ, բազմատեսակ գուլպաներ, թաշկինակներ և այլ այս տեսակ ապրանքներ.

Այս ապրանքներ, որոց ամենքն ալ լաւ տեսակէ են, կը վաճառուին թէ՛ փոքր և թէ մեծ քանակութեամբ.

Այս ապրանքներ կը պատրաստուին Վիէննայի և Պերլինի յատուկ գործարանաց մէջ. Նոյնպէս Անգլիաէն, Իտալիաէն և եւրոպական ուրիշ երկիրներէ եւս ապրանքներ կը բերուին.

Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք կը կատարուին եթէ փոխարէնը փոխանակագրով և կամ թղթատարական դրոշմով ղրկուի.

Չը հաւնուած ապրանքները ետ կ'առնուին և ստակը ետ կը տրուի զեղչելով փոխադրութեան ծախքը. 1180

ՄԻ ԳՆԷՔ

ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅ ՄԸ

ԱՌԱՆՑ ՆԱԽԱՊԷՍ ԱՅՑԵԼԵԼՈՒ

ՍԻՆԿԷՐ

ամերիկեան գործարանի մթերանոցներն
ի ՂԱԼԱԹԻԱ, Եւրոպէք Գալտըրըմ,
120

Քարաքէօյի աղբիւրին դէմ.
ի ԲԵՐԱ, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դէմ
ի ՊՈԼԻՍ, Մահմուտ փաշա, 90

Ուրիշ ամեն տեղ՝ Սինկէրի կարի մեքենայի կեղծերը միայն պիտի գտնէք:

ՎՃԱՐՄԱՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
(Տաքսիտով) 1761

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Մէջ կանոնաւորապէս կը բանին Լիվերփուլ և Պոլսոյ մէջ.

Անուանք	Թօննաժ	Անուանք	Թ. Նօ.
Ալճէրիան	2500	Ֆլավեան	3700
Ալզասեան	2500	Ֆլորիտեան	3700
Անտալուզեան	2500	Ֆլորեան	3700
Աթէնեան	2500	Իպէրեան	5500
Արապեան	3700	Իլիրեան	5500
Պոհէմեան	6000	Իստրեան	5500
Պուլկարեան	3000	Լեսպեան	2200
Քարթաճեան	800	Լիզպոնեան	2500
Ցիփրեան	2000	Լէգօ	800
Տուրօ	700	Օփօրթօ	700
Էճիփթեան	3700	Պերուվեան	3500
Եւրոպեան	3700	Վենետիկեան	6800
Ֆալէրնեան	3700	Վիրճինեան	3300

Ֆլավեան շոգենաւը, Նաւապետ Ալեքսանտր, ընդհանուր վաճառքով Լիվերփուլէն հասաւ.

Լէսպեան շոգենաւը, Նաւապետ Եիւ, Յուլիսի ամսոյ 7ին առաջ վերադառնալով ուղղակի Լիվերփուլի համար պիտի բեռնաւորի.

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 1, Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվերփուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Պ. Թըրնըր Եղբարք
Աղեքսանդրիա, Կ. Է. Վայսման և ընկ.
Մալթա, Ռ. Քամիլերի.
Ճենովա, Ս. Վօրոդօրուլօ Որդիք և ընկ.
Զմիւռնիա, Պ. Ուիթըլ և ընկ. 1596

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԻ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1888, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	4	6	8	10	2	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46			
	Առաւօտ												Իրիկուն													
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Կ. Պոլիս	6 15	6 49	7 17	7 45	8 15	8 41	9 10	10 11	10 37	11 10	11 38	1 49	2 17	2 50	3 46	4 14	4 47	5 16	5 49	6 18	6 44	7 2	7 31	...	...	...
Գում–գաբու	6 27	6 58	7 26	7 54	8 26	8 50	9 19	10 20	10 46	11 19	11 47	1 58	2 26	2 59	3 55	4 23	4 56	5 25	5 58	6 27	6 53	7 40	7 40	...	...	...
Եէնի–գաբու	6 32	7 2	7 30	7 58	...	8 54	9 23	10 24	10 50	11 23	11 51	2 2	2 30	3 3	3 59	4 27	5	5 29	6 2	6 31	...	7 15	7 44	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Սամաթիա	6 39	7 8	7 36	8 4	...	9	9 29	10 30	10 56	11 29	11 57	2 8	2 36	3 9	4 5	4 33	5 6	5 35	6 8	6 37	...	7 21	7 50	...	...	...
Եէտի–գուլէ	6 44	7 12	7 40	8 9	8 37	9 4	9 32	10 34	10 59	11 33	12	2 12	2 39	3 13	4 9	4 36	5 11	5 38	6 13	6 40	7 2	7 24	7 54	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 57	7 24	7 51	8 21	8 52	9 16	...	10 46	...	11 45	...	2 24	...	3 24	4 21	...	5 23	...	6 25	...	7 14	...	8 5	...	...	...
Այ Ստէֆանօ	...	7 33	...	8 30	9 4	9 25	...	10 55	...	11 55	...	2 33	...	...	4 30	...	5 32	...	6 34	...	7 24	...	8 15	...	...	...
Քիւչիւք Չէք	...	...	...	...	9 14	...	...	...	...	12 3	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 32	...	...	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ–ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԽՄԲՈՑ

	3	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	1	41	43	45			
	Առաւօտ											Իրիկուն														
	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.
Քիւչիւք Չէք	...	6 40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1 40	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Այ Ստէֆանօ	6 20	6 49	...	7 45	...	8 40	...	9 43	...	11 10	...	1 49	...	2 50	...	...	4 47	...	5 49	6 2	...	...	...	...	...	...
Մագրիգիւղ	6 31	6 59	7 27	7 55	8 23	8 51	...	9 53	...	11 20	...	1 59	...	3	3 56	...	4 57	...	5 59	6 13	...	7 3	...	...	...	...
Եէտի–գուլէ	6 43	7 11	7 39	8 8	8 35	9 4	9 38	10 5	11 4	11 32	1 27	2 11	2 44	3 12	4 8	4 41	5 10	5 43	6 12	6 27	...	7 13	...	...	...	...
Սամաթիա	6 47	7 15	7 43	8 12	8 39	9 8	9 42	10 9	11 8	11 36	1 31	2 15	2 48	3 16	4 12	4 45	5 14	5 47	6 16	6 42	7 1	7 25	7 53	...	...	...
Տավուտ փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	7 29	7 57	...	...	...
Եէնի–գաբու	6 53	7 21	7 49	8 18	8 45	9 14	9 48	10 15	11 14	11 42	1 37	2 21	2 54	3 22	4 18	4 51	5 20	5 53	6 22	...	...	7 35	8 3	...	...	...
Գում–գաբու	6 57	7 25	7 53	8 23	8 49	9 18	9 52	10 19	11 18	11 46	1 41	2 25	2 58	3 26	4 22	4 55	5 24	5 57	6 26	6 52	7 10	7 39	8 7	...	...	...
Կ. Պոլիս	7 5	7 33	8 1	8 31	8 57	9 26	10	10 27	11 26	11 54	1 49	2 33	3 6	3 34	4 30	5 3	5 32	6 5	6 34	7	7 18	7 47	8 15	...	...	...

Փոքր ծրարներն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառախմբի մէջ, իսկ մեծ ծրարք Պոլսէն Մագրի գիւղ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջեւ բանող կառախմբոց մէջ միայն կ'ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառախմբերն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վակոններ, միւս կառախմբերն ունին միայն Բ. և Գ. կարգի վակոններ. 576